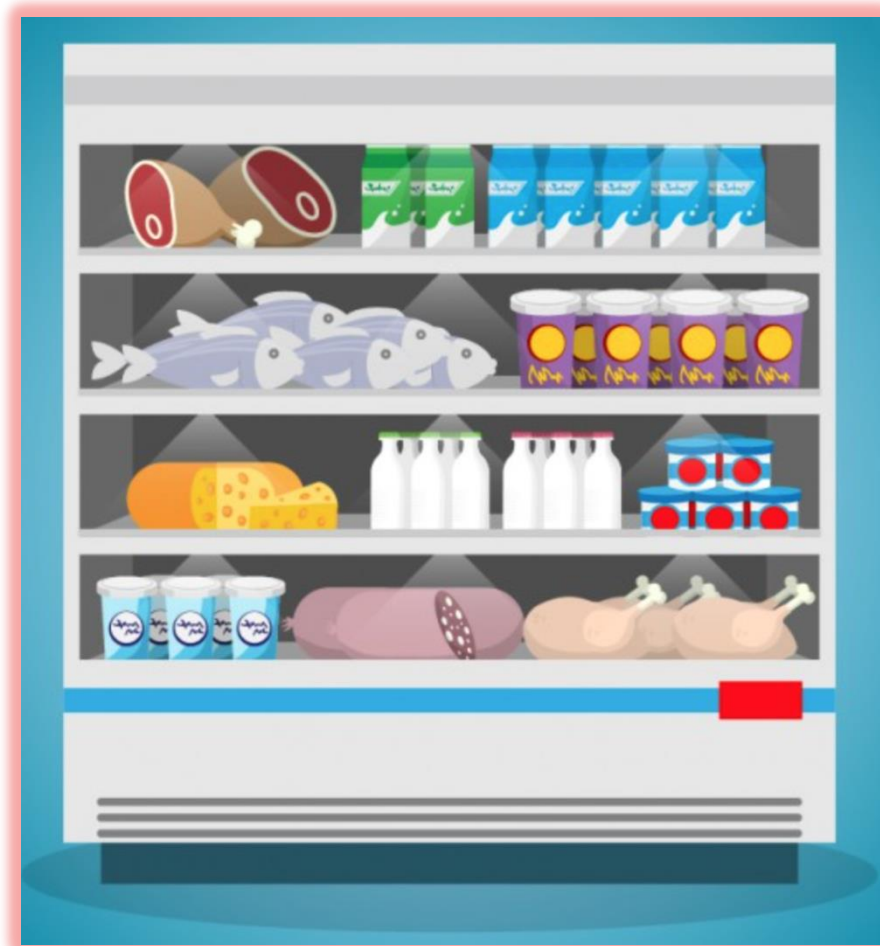

“Inşallah, ik kom binnenkort ja”

Een onderzoek naar codewisseling in de supermarkt

Marieke van Heuven

3670651

Taal- en Cultuurstudies; Taal en ontwikkeling
Geesteswetenschappen, Universiteit Utrecht

Begeleider: J. Nortier

Tweede lezer: N. Corver

Bachelor eindwerkstuk, blok 4, 2016

Samenvatting

In dit verkennende onderzoek wordt gekeken hoe het fenomeen codewisseling plaatsvindt in een Koerdische supermarkt. Er zijn geluidsopnames uit deze supermarkt getranscribeerd en vervolgens volgens een taalkundig perspectief geanalyseerd. Dit onderzoek is uitgevoerd met behulp van verschillende theorieën en modellen die aan code-switching ten grondslag liggen. Dit zijn onder andere het model van Myers-Scotton en de theorieën van Poplack en Muysken. Dit onderzoek trachtte te ontdekken wat de functies en de vorm van code-wisselingen zijn. Code-switching kan namelijk plaatsvinden op allerlei manieren en op verschillende niveaus en al deze opties passeren de revue binnen dit onderzoek. De hypothesen die vooraf zijn opgesteld bleken deels te kloppen. Uit de resultaten van dit onderzoek bleek dat er het meeste extra-sententieel gecodewisseld werd. Ook insertie bleek het meest voor te komen in de data en het markedness model van Myers-Scotton was helaas niet goed toepasbaar op de data.

Ik wil tot slot het Meertens Instituut en in het bijzonder Leonie Cornips nog bedanken omdat ik deze data van hen mocht gebruiken voor mijn bachelor eindwerkstuk.

Inhoudsopgave

	Pagina
§1 Introductie	4
§1.1 Inleiding	4
§1.2 Opbouw	5
§2 Theoretisch kader	6
§2.1 Codewisseling	6
§2.2 MLF frame en markedness model	6
§2.2.1 MLF frame	6
§2.2.2 Markedness model	8
§2.3 Inter-, intra- en extra-sententiële cw	9
§2.4 Insertie, alternantie en congruente lexicalisatie	10
§2.5 Onderzoeksvraag en hypotheses	12
§2.6 Afsluiting	13
§3 Methode	14
§4 Analyse	17
§4.1 Inter-, intra- en extra- sententiële cw	17
§4.1.1 Inter- sententiële cw	17
§4.1.2 Intra- sententiële cw	22
§4.1.3 Extra- sententiële cw	23
§4.1.4 Codewisselingen totaal	26
§4.2 Insertie, alternantie en congruente lexicalisatie	26
§4.2.1 Insertie	26
§4.2.2 Alternantie	29
§4.2.3 Congruente lexicalisatie	33
§4.2.4 Codewisselingen totaal	33
§4.3 Het markedness model van Myers-Scotton	33
§4.3.1 Codewisselingen totaal	40
§4.4 Poplack & Muysken	41
§5 Discussie & conclusie	46
§6 Bibliografie	49
§7 Appendix	50

cw = codewisseling

§1 Introductie

§1.1 Inleiding

- (1) “*Arkadash, arkadash is koud man*”. (Dikgedrukt = Turks)
- (2) “*Wat olie niet lazim*” (Dikgedrukt = Turks)

Bovenstaande passages uit dit onderzoek laten het fenomeen *codewisseling* (*code-switching* in het Engels) zien. Zin (1) is een Nederlandse zin met het Turkse woord voor ‘vriend’ aan het begin van de zin. Zin (2) is een Nederlandse zin met het Turkse woord voor ‘nodig’ aan het einde van de zin. In beide gevallen wordt er een Turks woord ingevoerd in de zin. Deze twee zinnen komen nog uitgebreid aan bod in dit onderzoek omdat ze interessante informatie geven over codewisseling.

Door immigratie in het verleden en het heden zijn er mensen met veel verschillende culturele achtergronden met elkaar in contact gekomen in Nederland. Bijvoorbeeld mensen uit Turkije met het Turks als moedertaal gaan uiteindelijk Nederlands leren en spreken. Wanneer deze mensen zowel het Turks als het Nederlands kunnen spreken zou je kunnen zeggen dat zij meertalig zijn. Meertaligheid is echter een heel breed begrip; zie ook Li Wei (2000). Zo schrijft hij dat de term ‘bilingual’ in eerste instantie iemand beschrijft die twee talen kan spreken maar dat de mensen die meerdere talen op een verschillend niveau en in verschillende domeinen spreken ook als ‘bilingual’ beschouwd kunnen worden (p. 7). Het belangrijkste volgens Li Wei is om te erkennen dat een meertalige spreker verschillende soorten talen gebruikt voor verschillende doelen en meestal niet beschikt over hetzelfde soort van vaardigheid in elke taal. Hij geeft als voorbeeld een moedertaalspreker van het Berber in Marokko die ook vloeiend Arabisch kan, maar in een van deze talen niet geletterd is (p. 8).

Als meertalige personen met elkaar in gesprek gaan dan zijn beide talen in het brein geactiveerd, maar kiezen ze vaak één taal waarin ze gaan converseren. Daarbij kan het gebeuren dat ze de andere taal ook af en toe gebruiken. Dit kan een woord zijn, maar ook een zinsdeel of een hele zin. Dit heet *codewisseling*. Codewisseling is het gebruik van twee of meer talen, dialecten of taalvariëteiten in hetzelfde gesprek zonder enige zichtbare

inspanning (Gardner-Chloros, 2009). Een *code* is hierbij een systeem dat mensen gebruiken om met elkaar te kunnen communiceren. Voorbeelden van codes zijn een taal, creooltaal, pidgin of een dialect (Winford, 2003). Het gebruik van codewisseling is volgens veel taalkundigen typisch een verschijnsel dat voorkomt bij meertaligen (Fromkin et al, 2007). Binnen het fenomeen codewisseling kan er gesproken worden van een *matrix language* (matrixtaal), afgekort ML en een *embedded language* (ingebede taal), afgekort EL. De matrix language is de dominante taal en de embedded language is de ondergeschikte taal. De dominante taal is vaak de eerste taal (moedertaal) van de spreker (Myers-Scotton, 1993). Er zijn meerdere opvattingen mogelijk maar ik ga uit van bovenstaande opvatting van Myers-Scotton. De dominante taal bepaalt ook de grammatica van de zin. Bij zowel zin (1) als zin (2) aan het begin van deze paragraaf is het Nederlands de matrix language en het Turks de embedded language. Het Nederlands is de matrix language omdat deze zinnen de grammaticale eigenschappen van het Nederlands bevatten. Dit is vooral zichtbaar in zin (1) omdat het Nederlandse vervoegde werkwoord 'zijn' (is) wordt gebruikt. In dit onderzoek wordt er gekeken naar de functies en de vormen van codewisselingen omdat codewisseling op verschillende manieren kan plaatsvinden.

§1.2 Opbouw

In de inleiding (paragraaf 1.1) heb ik het onderwerp *codewisseling* geïntroduceerd, uitgelegd wat een *code* precies is en allerlei achtergrond informatie geven over meertaligheid en wanneer een persoon meertalig is. Ook heb ik kort beschreven dat er bij codewisseling sprake is van een *matrix language* en een *embedded language*. In hoofdstuk 2, het theoretisch kader, zal er dieper worden ingegaan op verschillende theorieën achter codewisseling en de literatuur over codewisseling. In de methode (hoofdstuk 3) komt de precieze uitleg hoe er precies onderzoek is verricht. In hoofdstuk 4 worden vervolgens de data geanalyseerd waarin alle bevindingen worden gerapporteerd en verschillende soorten van codewisseling verder worden uitgediept. In hoofdstuk 5 wordt er afgesloten met een discussie en een conclusie waarin wordt teruggeblikt op de onderzoeksvraag en getoetst wordt of de vooraf opgestelde hypotheses kloppen. Ook wordt er teruggeblikt op het hele onderzoek en dit wordt weer teruggekoppeld naar het theoretisch kader. Tot slot worden er eventuele verbeterpunten voor dit onderzoek aangedragen.

§2 Theoretisch kader

In dit theoretisch kader komen verschillende theorieën over codewisseling aan bod die gebruikt zijn bij dit onderzoek. Uiteindelijk zullen deze theorieën leiden tot mijn onderzoeksvraag en hypothesen.

§2.1 Codewisselingen

In deze paragraaf ga ik verschillende belangrijke theorieën en modellen over codewisseling laten zien en bespreken. Dit zijn de modellen van Myers-Scotton (1993, 1998) en de theorieën van Poplack (1980) en Muysken (2000).

§2.2 Matrix Language Frame Model (MLF) en Markedness Model

De Amerikaanse taalkundige Carol Myers-Scotton heeft twee van de belangrijkste theorieën op het gebied van codewisseling ontwikkeld. Deze twee theorieën worden uitgelegd in het *Matrix Language Frame model* (MLF) (Myers-Scotton, 1993) en het *Markedness Model* (Myers-Scotton, 1998). Het *MLF Model* gaat over de grammaticale aspecten van codewisselingen terwijl het *Markedness Model* meer gaat over de sociolinguïstische aspecten van codewisselingen. Ik ga eerst kort in paragraaf 2.2.1 het MLF model bespreken en daarna komt het Markedness Model in paragraaf 2.2.2 aan bod.

§2.2.1 Matrix Language Frame Model (MLF)

Het *Matrix Language Frame Model* heeft betrekking op de uiting waarin een codewisseling plaatsvindt. Volgens het MLF model heeft dit betrekking op het morfo-syntactische frame van de *matrix language*. Dit model is daarom ook een grammaticaal model. Elementen zoals woorddelen, constituenten en hele woorden uit de *embedded language* kunnen namelijk worden toegevoegd in dit frame. Myers-Scotton beweert dat talen in tweetalige zinnen niet equivalent zijn aan elkaar en dat er daarom gesproken kan worden van een matrix language en een embedded language. Zoals al besproken in de inleiding is de matrix language de dominante taal en de embedded language de ondergeschikte taal. Delen van een woord, constituenten en hele woorden kunnen via inserties worden toegevoegd vanuit de

embedded language aan de matrix language. De titel van mijn onderzoek (*inşallah, ik kom binnenkort ja*) is een mooi voorbeeld van een element uit de embedded language dat wordt ingevoegd in de matrix language. In dit geval is het element een woord (*inşallah*), maar het hadden ook meerdere woorden kunnen zijn. Het blauwgedrukte is de embedded language en het roodgedrukte is de matrix language.

De matrix language wordt bepaald door naar de lexicale en grammaticale morfemen te kijken in een tweetalige zin. Het system morpheme principle legt dit verder uit. Dit principe kijkt welke taal de meeste grammaticale morfemen levert en deze taal is dan dus de matrix language. Grammaticale morfemen zijn morfemen die niet zelfstandig voor kunnen komen en kunnen alleen van de matrix language afkomstig zijn. Deze grammaticale morfemen zijn hetzelfde als functiewoorden. Voorbeelden van functiewoorden zijn determinatoren (lidwoord, telwoord, bezittelijk voornaamwoord, aanwijzend voornaamwoord), maar ook voorzetsels, tussenwerpsels, voegwoorden en hulpwerkwoorden. Buiten dat er grammaticale morfemen zijn, kunnen er ook lexicale morfemen voorkomen in een zin. Lexicale morfemen zijn morfemen die zelfstandig kunnen voorkomen zoals zelfstandige naamwoorden en werkwoorden en kunnen zowel van de matrix language als de embedded language afkomstig zijn. Deze lexicale morfemen zijn hetzelfde als inhoudswoorden. Andere voorbeelden van inhoudswoorden zijn bijvoeglijke naamwoorden en bijwoorden (Myers-Scotton, 1993).

Myers-Scotton heeft het binnen haar MLF frame over de *matrix language islands (ML islands)* en de *embedded language islands (EL islands)*. Een eiland is een constituent met woorden uit de matrix language of uit de embedded language. Een eiland met EL morfemen die in de matrix language ingevoegd worden is een EL eiland. Een ML eiland is een eiland met constituenten die volledig uit ML morfemen bestaan. Deze eilanden moeten uit minstens twee morfemen bestaan, anders kan niet bepaald worden van welke taal de grammatica afstamt (Myers-Scotton, 1993).

§2.2.2 Markedness Model

Volgens Myers-Scotton bestaat er ook zoiets als een *ongemarkeerde* en *gemarkeerde* codewisseling. Deze manieren van codewisseling lichtte zij toe in haar *markedness model*. Voor elke communicatieve situatie bestaat volgens haar een te verwachten R&O set (right and obligations set). De keuze volgens de R&O set is altijd de gemarkeerde keuze en de keuze die afwijkt is dus de ongemarkeerde keuze. R&O sets laten zien wat we gewoon vinden in onze taalgemeenschap en waar we ons onder andere aan houden in onze taalgemeenschap. De R&O sets kunnen ook overtreden worden als de docent bijvoorbeeld ineens Engels gaat spreken tijdens een college waar normaal alleen Nederlands gesproken wordt.

Gemarkeerde codewisseling betekent dat de spreker de 'onverwachte' taal kiest en het gebruik van codewisseling dus ongemarkeerd is. Dit gebeurt bewust. Hiermee kan de spreker de sociale afstand vergroten, autoriteit benadrukken en/of zijn woede uiten (Gardner-Chloros, 2009). Een voorbeeld van gemarkeerde codewisseling is als iemand thuis Engels praat terwijl Nederlands zijn moedertaal is. Omdat thuis iedereen Nederlands praat is de keuze om Engels te spreken niet logisch en daarom gebeurt dit dus ook bewust. Hier wordt dus ook een R&O set geschonden.

Bij ongemarkeerde codewisseling wordt de afstand juist verkleind omdat de spreker de 'verwachte' taal kiest. Dit gebeurt onbewust. Ook kan de spreker hiermee de verbondenheid tussen hem en de andere spreker benadrukken en zorgen voor saamhorigheid (Gardner-Chloros, 2009). Een voorbeeld van ongemarkeerde codewisseling is als iemand met Nederlands als moedertaal Engels praat op een Engelse opleiding. Omdat er op die opleiding Engels gesproken wordt, is het een logische keuze om ook Engels te spreken. Deze keuze vindt dus onbewust plaats omdat het heel normaal gevonden wordt om Engels te spreken op die opleiding. Er wordt verder niet over nagedacht om een andere taal te gaan spreken dan het Engels en daarom gebeurt het spreken van het Engels onbewust. Hier worden geen R&O sets geschonden.

§2.3 Inter, intra- en extra-sententiële codewisseling

Codewisseling kan plaatsvinden op drie verschillende niveaus (Poplack, 1980). Het eerste niveau is het *inter-sententiële niveau*. Hierbij wisselt men tussen twee zinnen van taal wat te zien is in (3).

(3) Als er iets mis mee is dan bel je gewoon en dan komt Bosch zelf. **That's all.** (Giesbers, 1989).

Het tweede niveau is het *intra-sententiële niveau*. Hierbij wisselt men in (binnen zinsgrenzen) één zin of uiting tussen twee verschillende talen. Bij intra-sententiële codewisseling is een hoge grammaticale kennis van beide taalsystemen nodig omdat twee taalsystemen in één zin worden gebruikt. In (2) is het fenomeen intra-sententiële codewisseling duidelijk te zien.

(4) We zitten weer in de **dying seconds of the game.** (Giesbers, 1989).

Het laatste niveau is het *extra-sententiële niveau*. Dit zijn switches die slechts uit één of twee woorden bestaan. Deze vorm van codewisseling wordt ook wel *tag-switching* genoemd. In (5) valt te zien dat de woorden/tags 'toch niet' ingevoegd worden in een Franse zin. Dit gebeurt aan het einde van de zin en dat is bij extra-sententiële codewisseling vaak het geval.

(5) Aller a l'hopital **toch niet?** (Muysken, 2000)

§2.4 Insertie, alternantie en congruente lexicalisatie

Muysken (2000) maakt ook onderscheid tussen drie categorieën maar dan op een ander niveau, namelijk: *insertie*, *alternantie* en *congruente lexicalisatie*. Bij insertie worden elementen uit de ene taal gebruikt in de andere taal terwijl bij alternantie de spreker grotere syntactische eenheden uit de andere taal gebruikt. Er wordt ook compleet overgegaan van het ene taalsysteem naar het andere taalsysteem terwijl dit bij insertie niet gebeurt.

Een voorbeeld van insertie wordt duidelijk in onderstaand voorbeeld (6) uit het Spaans. De codewisseling (in het Engels) staat hier dikgedrukt.

(6) Yo anduve **in a state of shock** por dos días. (Ik liep twee dagen in geschokte staat rond)

Spaans-Engels, Pfaff (1979)

Een voorbeeld van alternantie is:

(7) Bij mijn broer **y a un ascenseur** en alles. (Bij mijn broer is een lift en alles)

Treffers-Daller (1994)

Er wordt in bovenstaand voorbeeld (7) overgeschakeld naar de grammatica van het Frans, dus er wordt overgeschakeld naar een ander taalsysteem. Het verschil met zin (6) is dat 'in a state of shock' een insertie is en de zin verder gaat volgens de regels van de Spaanse grammatica in plaats van de Engelse grammatica.

Bij congruente lexicalisatie is het lexicon van de spreker in de geanalyseerde uitingen afkomstig uit twee of meerdere talen met een gedeelde grammaticale structuur zoals bijvoorbeeld het Nederlands en het Fries. Een voorbeeld van congruente lexicalisatie is te zien in (8).

(8) En de partij dy't hy derby blaasde, is net [foar **herhaling vatbaar**]. (Fries)

En de partij die hij erbij blies is niet voor herhaling vatbaar. (Nederlands)

Fries/Nederlands, Wolf (1995)

Het Friese woord 'foar' lijkt erg op het Nederlandse woord 'voor', vooral qua klank, waardoor dit een geschikt punt kan zijn om van het Fries te wisselen naar het Nederlands. In dit geval zijn er twee aparte taalsystemen, namelijk het Fries en het Nederlands, actief.

Een ander voorbeeld van congruente lexicalisatie is:

(9) Weet jij waar Jenny is?

'Do you know where Jenny is?'

English/Dutch; Crama and van Gelderen (1984)

Deze zinnen hebben een gedeelde structuur en veel overeenkomsten, net zoals het Fries en het Nederlands in het vorige voorbeeld. Deze gedeelde structuur en overeenkomsten ga ik nu verder uitleggen. De woordvolgorde is precies hetzelfde in zin (9) waardoor deze zinnen dezelfde oppervlaktestructuur delen. Verder zijn er veel overeenkomsten tussen de zinnen. Het gedeelte 'where Jenny is' is correct in een Engelse, maar ook in een Nederlandse zinsstructuur omdat 'waar Jenny is' ook in het Nederlands correct is. Verder lijkt het woordje 'where' qua uitspraak en qua schrift erg op het Nederlandse woord 'waar'. 'Jenny' kan een meisjesnaam zijn in zowel het Engels als het Nederlands en 'is' is een homofoon (Muysken, 2000). De kans op codewisseling is volgens de *equivalence constraint* groter wanneer twee talen vergelijkbare syntactische regels hebben en dezelfde oppervlaktestructuur delen. De lexicale structuur van een zin hoeft niet overeen te komen met de andere zin. Zin (7) is daar een goed voorbeeld van. Anders gezegd voorspelt de *equivalence constraint* waar in de zin waarschijnlijk codewisseling op zal treden en waar niet, gebaseerd op de woordvolgorde in de oppervlaktestructuur (Poplack, 1980).

§2.5 Onderzoeksvraag en hypotheses

Verschillende mensen kunnen met elkaar in contact komen op plaatsen zoals op scholen, in supermarkten en andere publieke ruimtes. Onder deze mensen kunnen meertalige sprekers aanwezig zijn. Een supermarkt is een locatie waar verschillende meertalige sprekers bij elkaar komen, helemaal als het een Koerdische supermarkt betreft. In een Nederlandse supermarkt zoals de Albert Heijn zullen ongetwijfeld ook meertalige sprekers komen, maar in een buitenlandse supermarkt is de kans groter dat er meertaligen aanwezig zijn. Dit kunnen bijvoorbeeld Koerden zijn die op zoek zijn naar specifieke Koerdische producten die in een Albert Heijn niet verkrijgbaar zijn. In een Koerdische supermarkt in Roermond zal er veel gesproken worden door het personeel en door de klanten, waardoor er veel interessante data naar voren komen. Er is een grote kans dat er in deze Koerdische supermarkt gecodewisseld wordt. Een dergelijk soort onderzoek in deze Koerdische supermarkt heeft nog nooit eerder plaatsgevonden en daarom luidt mijn onderzoeksvraag ook:

“In welke context vindt er in deze supermarkt codewisseling plaats?”

Ik heb hierbij gekeken naar de situationele context, dus wat er precies in de supermarkt gebeurde. Ook heb ik gekeken naar de talige context, gebaseerd op de functies en vorm van codewisselingen. Om bovenstaande onderzoeksvraag te beantwoorden ga ik een observatieonderzoek uitvoeren. Ik ga bij elke codewisseling die plaatsvindt kijken hoe ik die kan verklaren met behulp van verschillende theorieën en een model. Dit zijn de theorieën van Poplack (1980) en Muysken (2000) en het markedness model van Myers-Scotton (1998). De vorm van codewisselingen leg ik uit aan de hand van de literatuur van Muysken en Poplack en de functie van codewisselingen leg ik uit aan de hand van het markedness model van Myers-Scotton. Tot slot ga ik de theorieën van Poplack en Muysken naast elkaar zetten aan de hand van de gebruikte transcripten. Die doe ik omdat deze twee theorieën vrij veel overlap vertonen en dit wil ik duidelijk analyseren.

Naar aanleiding van de bestudeerde literatuur zijn dit de volgende drie hypothesen:

1. Wat betreft het model van Myers-Scotton: ik verwacht dat er meer ongemarkeerde codewisseling plaatsvindt omdat ik denk dat codewisseling vaak onverwacht (en dus niet bewust) gebeurt.
2. Ik verwacht dat er meer extra-sententiële codewisseling plaatsvindt dan inter- of intra-sententiële codewisseling. Dit verwacht ik omdat er in het algemeen vaak gewisseld wordt van taal binnen één zin door middel van 'tags'.
3. Verder verwacht ik dat insertie het vaakste voor zal komen omdat dit ongeveer op dezelfde manier gebeurt als bij extra-sententiële codewisseling.

§2.6 Afsluiting

Ik heb in dit theoretisch kader proberen uit te leggen welke verschillende theorieën en modellen er aan codewisseling ten grondslag liggen. Het onderzoek dat ik uitgevoerd heb bevat opgenomen spraak van klanten en personeel uit een multiculturele supermarkt. Deze personen doen ook aan codewisselen. De verschillende theorieën die ik in dit theoretisch kader heb beschreven ga ik gebruiken om mijn onderzoek op een correcte en betrouwbare manier uit te voeren.

§3 Methode

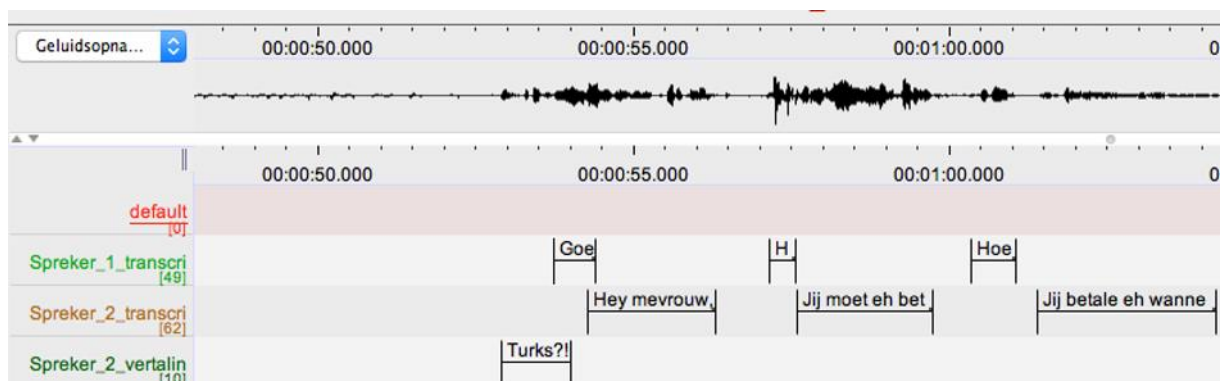
Om de drie hypothesen uit het theoretisch kader te toetsen heb ik een kleinschalig onderzoek uitgevoerd naar de functies en de vorm van codewisselingen. Voor het uitvoeren van dat onderzoek heb ik ruim drie uur aan opnamemateriaal beluisterd. Dit opname materiaal is afkomstig uit een Koerdische supermarkt in Roermond (Limburg) verzameld door mevrouw Thissen en is eigendom van het Meertens Instituut in Amsterdam. Thissen heeft deze opnames gemaakt in verband met haar onderzoekspaper uit 2015 met de titel: *“Because here we live in the Netherlands”: Languagecultural politics of belonging in a supermarket*. Zij heeft gekeken naar mensen met verschillende culturele achtergronden en hoe deze mensen met elkaar omgingen op een bepaalde plaats, in dit geval de Koerdische supermarkt. De data die ik gebruikt heb zijn opgenomen op 15 november 2012. Thissen heeft etnografisch onderzoek met participerende observatie uitgevoerd en is gedurende een jaar gaan werken in deze supermarkt. Daar heeft zij door middel van opnameapparatuur die ze bij zich droeg gesprekken opgenomen die met haar of in de omgeving gevoerd werden. Ik heb vervolgens ruim drie uur van deze supermarktdata getranscribeerd en geanalyseerd vanuit een taalkundig code-wisselingsperspectief. Ik heb alleen de codewisselingen getranscribeerd waarin het Nederlands de matrixtaal is. Op het moment dat er iets in een andere taal (Turks, Koerdisch, Arabisch) gezegd wordt heb ik dit weergegeven met de tekst: “Turks”, “Koerdisch” of “Arabisch”. Op het moment dat het van belang is wat er in een andere taal gezegd wordt en ik dit ook daadwerkelijk van verstaan heb ik de vertaling erbij gezet. Kortom, ik heb de drie uur durende opname getranscribeerd en alle codewisselingen eruit gehaald voor mijn onderzoek.

Er wordt gedurende drie uur niet aan een stuk door gepraat, waardoor de werkelijke gesprekstijd tussen de klanten en medewerkers in de supermarkt ongeveer 2,5 uur bedraagt. De delen waarin niets (hoorbaars) gezegd wordt heb ik niet weergegeven in het transcript. De transcripten in het appendix bevatten dus alleen gesproken momenten. De sprekers die in de geluidsopname voorkomen heten: Lotte, Siyar, Hezan, Vejin, Daraz. Alle namen zijn pseudoniemen, behalve die van Lotte.

Om te kunnen transcriberen heb ik gebruik gemaakt van het computerprogramma *ELAN*. Met dit programma zijn gemakkelijk annotaties te maken bij video- en geluidsopnames. In de geluidsopname zijn de klanten uit de supermarkt te horen. Deze

klanten spreken Nederlands, Limburgs, Koerdisch/Turks en/of Marokkaans-Arabisch. Al deze transcripties zijn terug te vinden in het appendix (hoofdstuk 7).

Het duurt ongeveer een uur om een geluidsfragment van tien minuten te transcriberen. Dit geluidsfragment moet vervolgens nog een paar keer extra beluisterd worden of je niets vergeten bent en soms hoor je ineens andere woorden dan voorheen. Ik heb mijn geluidsfragmenten dus vaak opnieuw beluisterd. Ik ben begonnen met het luisteren van het hele geluidsfragment dat ruim drie uur duurde. Toen ik het geluidsfragment voor de tweede keer luisterde heb ik aantekeningen gemaakt van passages waarvan ik dacht dat ze belangrijk waren. Ook heb ik de tijd erbij gezet wanneer deze passages plaatsvonden. Vervolgens heb ik het hele geluidsfragment geopend in *ELAN* en heb ik verschillende ‘tiers’ aangemaakt. Tiers zijn een soort rijen in het programma waarin je laat zien wie er spreekt. Zo had ik spreker 1 t/m spreker 7. Van elke spreker maakte ik twee rijen, namelijk ‘spreker_1_transcript’ en ‘spreker_1_vertaling’. Zie de afbeelding hieronder.

In ‘spreker_1_transcript’ heb ik de werkelijke transcriptie neergezet, dus de woorden zoals ze werden uitgesproken. Zo hebben veel woorden geen ‘n’ op het einde omdat het veel Limburgs accent was. Voorbeelden hiervan zijn: “betale” en “kope”. In ‘spreker_1_vertaling’ heb ik de vertaling neergezet als ik wist wat er gezegd werd in een vreemde taal, of alleen neergezet om welke taal het ging. Zoals te zien is in bovenstaande afbeelding is er hier geen spreker_1_vertaling aanwezig omdat deze spreekster (de onderzoekster Lotte) alleen maar Nederlands sprak. Achter de [] haakjes valt te zien hoeveel uitingen deze spreker heeft gedaan in het fragment. Kort samengevat staat er dus bij ‘transcript’ wat er gezegd wordt en bij ‘vertaling’ in welke taal iets gezegd wordt als dit anders is dan het Nederlands.

Omdat het erg lastig was om drie uur lang te transcriberen in één bestand in *ELAN* heb ik het geluidsfragment opgedeeld in kleine fragmenten van telkens tien minuten. Toen

ik begon aan het drie uur durende geluidsfragment raakte ik namelijk al snel de draad kwijt. Er zijn zoveel mensen aan het woord en hun stemmen lijken erg op elkaar; daardoor is het niet mogelijk om consistent de sprekers uit elkaar te houden. Het zijn uiteindelijk vijftien geluidsfragmenten van tien minuten geworden en nog drie wat kortere fragmenten. Verder komt het vaak voor dat er op de achtergrond mensen aan het praten zijn maar het is meer geroezemoes waardoor ik niet kon horen wat ze precies tegen elkaar zeggen. Zo komt het dus vaak voor dat er minutenlang niets (hoorbaars) gezegd wordt in het geluidsfragment. Deze fragmenten heb ik weggelaten uit de transcripten.

Ik heb gekozen om te transcriberen omdat hiermee een zo reëel mogelijk beeld wordt geschetst van wat er werkelijk in de supermarkt gezegd is. Hiermee kunnen mijn hypothesen op een betrouwbare manier getest worden. Om de onderzoeksvraag te beantwoorden ga ik met behulp van de verschillende theorieën en modellen die beschreven zijn in het theoretisch kijken naar de functies en vormen van codewisseling en waarom er gecodewisseld wordt. Dit ga ik doen aan de hand van een aantal transcripties waar codewisseling plaatsvindt. Deze drie modellen/theorieën zijn die van Poplack (1980), Myers-Scotton (1998) en Muysken (2000). Aan het eind van elke paragraaf ga ik het aantal codewisselingen bij elkaar optellen en die presenteren in een tabel.

§4 Analyse

Voordat ik ga beginnen met de analyse geef ik een korte toelichting die geldt voor alle illustraties die volgen.

Sprekers 1 t/m 7 = medewerkers inclusief Lotte (die in de supermarkt veldwerk aan het verrichten is)

'x' = niet hoorbaar wat er gezegd wordt

'?' = vreemde taal

Omdat in mijn onderzoek de context centraal staat heb ik er niet voor gekozen om fonetisch te transcriberen.

In deze analyse bespreek ik per theorie of model hoe vaak er op die manier aan codewisseling wordt gedaan. In totaal vond er 55 keer een codewisseling plaats.

§4.1 Inter-, intra- en extra-sententiële codewisseling

Codewisseling kan plaatsvinden op drie verschillende niveaus, namelijk op het **inter-sententiële niveau**, het **intra-sententiële niveau** en het **extra-sententiële niveau** (Poplack, 1980). Gedurende de drie uur durende opnames vindt er af en toe een codewisseling plaats op één van bovenstaande niveaus. Deze codewisselingen ga ik hieronder allemaal bespreken. In totaal vonden er 23 codewisselingen plaats op bovenstaande niveaus.

§4.1.1 Inter-sententiële codewisseling

Aan de hand van de volgende voorbeelden uit mijn transcripten ga ik laten zien waar er in mijn transcripten inter-sententiële codewisseling plaatsvindt.. Hierbij beschrijf ik ook de context zodat duidelijker wordt waar het gesprek over ging. Omdat inter-sententiële codewisseling een breed begrip is heb ik een aantal criteria opgesteld waar de voorbeelden aan moeten voldoen voordat ze meegerekend worden als een inter-sententiële codewisseling.

Mijn criteria voor inter-sententiële codewisseling hiervoor zijn:

- Uitingen van 1 woord reken ik ook mee als een volledige zin. Bijvoorbeeld in (16). Het woord 'anla' (dat uit één woord bestaat) reken ik mee als een codewissel.
- Pas als er een duidelijke pauze zit in de opname tussen twee zinnen en het duidelijk is dat er een nieuwe zin begint reken ik het als twee onafhankelijke zinnen.

In (11) t/m (17) vonden in totaal 9 inter-sententiële codewisselingen plaats.

In (10) is te zien hoe drie mannen (spreker 2, 3 en 4) met elkaar in het Nederlands aan het discussiëren zijn over perssinaasappelen. Spreker 3 weet zeker dat het perssinaasappelen zijn, maar spreker 2 is het hier niet mee eens. Wanneer deze discussie heftiger wordt schakelen beide sprekers over naar een andere taal, in dit geval het Koerdisch. Op het moment dat er gewisseld wordt tussen zinnen vindt er codewisseling plaats op **inter-sententieel niveau**. In (10) wordt er 1 keer gecodewisseld. Er is niet te verstaan wat ze precies in het Koerdisch zeggen omdat ze snel spreken en omdat ik het Koerdisch niet beheers, maar het is in deze discourse alleen van belang wanneer er gecodewisseld wordt, dus tussen zinnen.

- (10)
- a. Spreker 3: Dat is perssinaasappel.
  - b. Spreker 2: Nee dat is niet pers.
  - c. Spreker 4: Jawel das pers.
  - d. Spreker 2: Neehee.
  - e. Spreker 4: Nee?
  - f. Spreker 2: Nee.
  - g. Sprekers 2, 3 en 4: **Koerdisch**

In (11) is te zien dat spreker 2 en 6 samen Turks spreken. Vervolgens wisselt spreker 2 naar het Nederlands om iets te zeggen over het aanrecht en op het moment dat hij gehaaster praat, gebruikt hij het Turkse woord voor 'gaan'. Hij zegt: 'git git git git git', wat 'ga, ga, ga, ga, ga' betekent. Hij maakt hier 2 keer gebruik van **inter-sententiële codewisseling** omdat hij wisselt tussen zinnen. Eerst praten ze Turks (a) en daarna Nederlands (b) om vervolgens weer naar het Turks te wisselen (c). Er wordt dus in totaal 2 keer inter-sententieel gecodewisseld.

- (11) a. Spreker 2 en 6 praten samen in het **Turks**.
b. Spreker 2: ??? aanrecht, kijk achter.
c. Spreker 2: **git, git, git, git, git**.

In (12) is er sprake van **inter-sententiële codewisseling**. Spreker 1 wisselt van het Nederlands naar het Turks door 'bin euro' te zeggen. 'Bin euro' betekent 'één euro' in het Turks. Spreker 1 wisselt hier van het Nederlands (b) naar het Turks (d). Dit wisselen vindt tussen zinnen plaats en daarom wordt er 1 keer inter-sententieel gecodewisseld.

- (12) a. Spreker 1: Kiek, is echt anderhalve kilo.
b. Spreker 1: Toch?
c. Spreker 2: Anderhalve kilo.
d. Spreker 1: **Bin euro**.
e. Spreker 1: Doe bist de beste.
f. Spreker 2: Dat weet ik.

In (13) en (14) is te zien dat respectievelijk spreker 2 en spreker 4 Nederlands spreken en vervolgens naar het Limburgs wisselen met het woord 'haije' wat 'doei' betekent. Hier is sprake van **inter-sententiële codewisseling** omdat deze sprekers tussen zinnen wisselen van taal. In (13) en (14) vindt er 2 keer inter-sententiële codewisseling plaats wanneer er naar het Limburgs gewisseld wordt.

- (13) a. Spreker 2: Alsjeblief.
b. Spreker 2: **Haije**.
c. Spreker 1: Nee ik versta der niks van.

d. Spreker 2: Vijf euro vijfenveertig alsjeblief.

- (14)
- a. Spreker 3: Ja.
  - b. Spreker 2: Hoeveel?
  - c. Spreker 3: Vier.
  - d. Spreker 1: Sorry.
  - e. Spreker 2: Alsjeblief.
  - f. Spreker 4: Ja dankjewel.
  - g. Spreker 2: Is tweevijftig he??
  - h. Spreker 2: Hier heb ik tweetwintig.
  - i. Spreker 2: Alsjeblief.
  - j. Spreker 2: Dankuwel.
  - k. Spreker 4: **Haije**.

In (15) doen sprekers 6 en 7 aan **inter-sentiële codewisseling** omdat ze codewisselen tussen zinnen. Ze wisselen tussen het Nederlands en het Duits. Het lijkt alsof er ook intra-sentiële codewisseling plaatsvindt bij de zinnen: “das **is** quatsch” en “keine zeit **gehad**” omdat de dikgedrukte woorden niet in het Duits lijken te zijn uitgesproken (**ist** en **gehabt**). Deze woorden worden echter wel op z’n Duits uitgesproken maar dit is lastig weer te geven in het transcript omdat ik zo fonetisch mogelijk getranscribeerd heb en dat niet met IPA tekens gedaan heb. In (15) wordt er 2 keer inter-sententieel gecodewisseld bij (j) wanneer spreker 7 van het Duits naar het Nederlands wisselt en bij (t) wanneer spreker 6 van het Duits naar het Nederlands wisselt.

- (15)
- a. Spreker 6: Eey Deutschland wie gehts man.
  - b. Spreker 7: Alles klar.
  - c. Spreker 6: Was haben sie gemacht gestern.
  - d. Spreker 7: Keine ahnung nicht so goed.
  - e. Spreker 6: Wa waarom dasj niesjt.
  - f. Spreker 6: Du bist keine Deutsche he.

- g. Spreker 7: Keine zeit gehad.
- h. Spreker 6: Wat keine zeit.
- i. 9. Spreker 7: Zeit haben he.
- j. Spreker 7: **Geen tijd gehad.**
- k. Spreker 6: Wo bist du gewesen.
- l. Spreker 7: Ik heb hele a hele avond.
- m. Spreker 7: Hele.
- n. Spreker 7: Hele dag eigenlijk alleen maar achter de laptop.
- o. Spreker 6: Das is quatsch man.
- p. Spreker 6: Laptop.
- q. Spreker 7: Effetjes bij ?? geweest.
- r. Spreker 6: Gechat.
- s. Spreker 7: Nee.
- t. Spreker 6: **Met die vrouwe he.**
- u. Spreker 7: Nee ik moest wat doen he.

In (16) zegt spreker 2 dat het koud is omdat het winter is. Spreker 2 zegt dat het winter is maar spreker 3 verstaat hem niet waarop spreker 2 vervolgens de zin nogmaals herhaald. Daarna zegt spreker 3 'anla' wat 'ik begrijp het' betekent in het Turks. Hier is sprake van **inter-sententiële codewisseling** omdat het wisselen van taal (Nederlands naar Turks) plaatsvindt tussen twee zinnen. 'Anla' is weliswaar maar één woord maar heeft hier wel de functie van een hele zin omdat het 'ik begrijp het' betekent. In (16) wordt er 1 keer inter-sententieel gecodewisseld.

- (16)
- a. Spreker 5: Ja met jou?
  - b. Spreker 2: Ja goed he.
  - c. Spreker 2: Koud he?
  - d. Spreker 5: Nouuu... valt wel mee.
  - e. Spreker 2: Echt wel.
  - f. Spreker 2: Winter man.

- g. Spreker 3: He?
- h. Spreker 2: Winter.
- i. Spreker 3: **Anla**.
- j. Spreker 5: ... hebben jullie geen chips.

In (17) is er sprake van **inter-sententiële codewisseling** omdat spreker 3 tussen zinnen wisselt van het Limburgs naar het Nederlands. Hier vindt dus 1 keer inter-sententiële codewisseling plaats.

- (17)
- a. Spreker 3: Krijgst dich dorst van.
  - b. Spreker 3: **Ruikt naar perensap he**.
  - c. Spreker 2: Dankuwel

§4.1.2 Intra-sententiële codewisseling

Aan de hand van de volgende fragmenten ga ik laten zien waar er intra-sententiële codewisseling plaatsvindt. Hierbij beschrijf ik ook de situationele context zodat duidelijker wordt waar het gesprek over ging. Er vond in totaal 1 intra-sententiële codewisseling plaats.

In (18) hebben spreker 1 en 4 een gesprek over Koerdistan. Vervolgens zegt spreker 4 dat het een Koerdisch gebied is en dat daar de beste olie is. Daarna wisselt hij van het Nederlands naar het Turks want hij zegt: “wat olie niet lazim”. ‘Lazim’ betekent ‘nodig’ in het Turks. In deze zin wisselt spreker 2 dus van het Nederlands naar het Turks en hiermee maakt hij gebruik van **intra-sententiële codewisseling** omdat deze codewisseling plaatsvindt binnen één zin. In (18) wordt er 1 keer intra-sententieel gecodewisseld omdat deze codewisseling plaats vindt binnen de zin.

- (18)
- a. Spreker 4: Is Koerdisch gebied.
  - b. Spreker 1: Hmhm.
  - c. Spreker 4: En de beste olie is daar?
  - d. Spreker 4: Maar daar wonen de Koerden, wat olie niet **lazim**.

§4.1.3 Extra-sententiële codewisseling

Aan de hand van de volgende fragmenten ga ik laten zien waar er extra-sententiële codewisseling plaatsvindt. Hierbij beschrijf ik ook de context zodat duidelijker wordt waar het gesprek over ging. In (19) t/m (21) vonden in totaal 13 extra-sententiële codewisselingen plaats.

Zowel spreker 2 als spreker 3 doen in (19) aan **extra-sententiële codewisseling** omdat de codewissel (het woord 'inşallah') slechts uit een tag bestaat en ingevoegd wordt aan het einde van de zin. İnşallah betekent zowel in het Turks als in het Arabisch 'bij Gods wil'. In (19) wordt er 4 keer extra-sententieel gecodewisseld.

- (19) a. Spreker 2: Salam.
- b. Spreker 3: Ik wou in de herfstvakantie naar ?? maar ik ?? De hele week dus **inşallah** kortere vakantie.
- c. Spreker 2: Ja, **inşallah**.
- d. Spreker 2: Selderij?
- e. Spreker 3: Ja eh peterselie.
- f. Spreker 3: Negenenzeventig cent.
- g. Spreker 3: Ja peterselie.
- h. Spreker 2: Of is dat selderij, kweenie volgens mij is dat selderij.
- i. Spreker 2: Peters.
- j. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.
- k. Spreker 2: Ja zal ik doen.
- l. Spreker 3: Oke doe de groetjes aan je moeder.
- m. Spreker 2: Ja zal ik doen.
- n. Spreker 3: **Inşallah**, ik kom binnenkort ja.
- o. Spreker 2: Ja **inşallah**.
- p. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.

In (20) begint spreker 3 met het Turks (*arkadash, arkadash*) waar spreker 2 op inhaakt (*arkadash, arkadash is koud man*). Vervolgens wisselt spreker 2 van het Turks naar het Nederlands. Spreker 4 vraagt daarna of het koud is waarop spreker 2 in het Nederlands antwoordt en daarna weer '*arkadash, arkadash*' zegt. De soort codewisseling die hier plaatsvindt, is codewisseling op **extra-sententieel niveau**. De codewissel bestaat namelijk slechts uit één tag. In (20) wordt er 3 keer extra-sententieel gecodewisseld.

- (20)
- a. Spreker 3: **Arkadash, arkadash**.
  - b. Spreker 2: **Arkadash, arkadash** is koud man.
  - c. Spreker 4: Koud?
  - d. Spreker 2: Ja.
  - e. Spreker 4: Heeje helemaal nie koud.
  - f. Spreker 2: **Arkadash, arkadash**, he.
  - g. Spreker 4: In Turkije is het koud.

In (21) is vaak het woordje *wollah* of *wallah* te lezen. Dit komt uit het Arabisch en is een manier van praten waarmee duidelijk wordt gemaakt bij welke etnische groep iemand hoort (Nortier, 2006). Wollah betekent 'ik zweer op God' of 'ik zweer het'. De persoon die dit woord gebruikt verandert van spreekstijl en neemt taalkenmerken over die bij een andere groep horen. Wollah is een voorbeeld van **extra-sententiële codewisseling** omdat de codewissel slechts uit één woord bestaat en buiten de grammaticale structuur van de zin staat. In onderstaand (21) wordt er 6 keer extra-sententieel gecodewisseld.

- (21)
- a. Spreker 4: Dat is sinaasappel.
  - b. Spreker 2: Pers.
  - c. Spreker 4: Ja.
  - d. Spreker 4: Ja die van voor zijn rot gewoon.
  - e. Spreker 3: Ja **wollah** waarom niet.
  - f. Spreker 4: Is perssinaasappel.
  - g. Spreker 2: Dus kan ze beter vandaag die rust pakke.
  - h. Spreker 2: Beter ein dag verlof pakken.

- i. Spreker 2: **Wallah**.
- j. Spreker 1: Komt Mo ook nog?
- k. Spreker 2: He?
- l. Spreker 1: Komt Mo ook nog vandaag?
- m. Spreker 2: Wie?
- n. Spreker 1: Mo.
- o. Spreker 1: Die uh.
- p. Spreker 6: Ja eentje alsjeblieft.
- q. Spreker 2: De garnalen ???
- r. Spreker 6: Je mag niet aan de raam komen van de meneer, hij wil nie schoonmaken.
- s. Spreker 2: **Wollah** hij doet altijd.
- t. Spreker 6: Die mensen denken dat alles zo makkelijk is weetje.
- u. Spreker 6: Zo van buiten het seizoen is makkelijk.
- v. Spreker 2: **Wollah** is echt niet moei eh makkelijk joh.
- w. Spreker 2: Toe dan.
- x. Spreker 2: Bosniërs zijn anders, Kosovanen zijn anders.
- y. Spreker 1: Ja.
- z. Spreker 2: Spiegelen.
- aa. Spreker 2: Helemaal omhoog, zie je dat?
- bb. Spreker 2: Kijk zoveel.
- cc. Spreker 2: **Wollah** daar beginnen.
- dd. Spreker 1: **Wollah**, jij ook Cantonees Chinees hetzelfde.
- ee. Spreker 1: Kijk.
- ff. Spreker 1: Chinees koekje.
- gg. Spreker 4: Nee ik lusse niet.
- hh. Spreker 2: Nee zij lust dat niet, zij is mijn buurvrouw kom.

§4.1.4 Codewisseling totaal

Aantal codewisselingen op inter-sententieel niveau	9
Aantal codewisselingen op intra-sententieel niveau	1
Aantal codewisselingen op extra-sententieel niveau	13

§4.2 Insertie, alternantie en congruente lexicalisatie

Volgens Muysken (2000) zijn er drie soorten van codewisselen, namelijk **insertie**, **alternantie** en **congruente lexicalisatie**. Gedurende de 3 uur durende opnames komen enkele van deze soorten codewisselingen naar boven. Deze codewisselingen ga ik hieronder allemaal bespreken. In totaal vonden er 24 codewisselingen plaats op bovenstaande niveaus.

§4.2.1 Insertie

Volgens de theorie van Muysken (2000) vindt in (22) **insertie** plaats omdat er maar één woord uit een andere taal wordt ingevoegd. In dit geval gaat het om het woord 'arkadash' dat 'vriend' betekent in het Nederlands. In (22) vindt er 6 keer insertie plaats omdat het woord 'arkadash' 6 keer wordt ingevoegd in een Nederlandse zin. Het woord 'arkadash' wordt telkens aan het begin van de zin ingevoegd.

- (22) a. Spreker 3: **Arkadash, arkadash**.
b. Spreker 2: **Arkadash, arkadash** is koud man.
c. Spreker 4: Koud?
d. Spreker 2: Ja.
e. Spreker 4: Heeje helemaal nie koud.
f. Spreker 2: **Arkadash, arkadash**, he.
g. Spreker 4: In Turkije is het koud.

In (23) komt **insertie** voor omdat woorden uit de ene taal (het Turks) ingevoegd worden in de andere taal (het Nederlands). Als spreker 4 nou door was gegaan in het Turks dan was er

sprake geweest van alternantie omdat hij dan grotere syntactische eenheden van het Turks had gebruikt. Dat is echter niet het geval en dus past insertie het beste bij deze situatie. In (23) vindt er 1 keer insertie plaats omdat het woord 'lazim' 1 keer wordt ingevoegd in een Nederlandse zin.

- (23) a. Spreker 4: Is Koerdisch gebied.
b. Spreker 1: Hmhm.
c. Spreker 4: En de beste olie is daar?
d. Spreker 4: Maar daar wonen de Koerden, wat olie niet **lazim**.

In (24) hebben spreker 2 en 3 een gesprek. Spreker 3 praat in het Nederlands en voegt vervolgens het woordje 'inşallah' tussen zijn zin. Zoals in §4.1.3 al is uitgelegd, betekent inşallah 'bij Gods wil'. Er is hier sprake van **insertie** omdat het woord 'inşallah' in de zin ingevoegd wordt. In (24) vindt er 3 keer insertie plaats omdat het woord 'inşallah' 3 keer wordt ingevoegd in een Nederlandse zin.

- (24) a. Spreker 2: Salam.
b. Spreker 3: Ik wou in de herfstvakantie naar ?? maar ik ?? De hele week dus **inşallah** kortere vakantie.
c. Spreker 2: Ja, **inşallah**.
d. Spreker 2: Selderij?
e. Spreker 3: Ja eh peterselie.
f. Spreker 3: Negenenzeventig cent.
g. Spreker 3: Ja peterselie.
h. Spreker 2: Of is dat selderij, kweenie volgens mij is dat selderij.
i. Spreker 2: Peters.
j. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.
k. Spreker 2: Ja zal ik doen.
l. Spreker 3: Oke doe de groetjes aan je moeder.
m. Spreker 2: Ja zal ik doen.
n. Spreker 3: **Inşallah**, ik kom binnenkort ja.

o. Spreker 2: Ja **inşallah**.

p. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.

In (25) is er sprake van **insertie** omdat er maar twee (*bin euro*) woorddelen uit de andere taal worden ingevoegd. In (25) vindt er 1 keer insertie plaats omdat de woorden 'bin euro' 1 keer worden ingevoegd in een Nederlandse zin.

(25) a. Spreker 1: Kiek, is echt anderhalve kilo.

b. Spreker 1: Toch?

c. Spreker 2: Anderhalve kilo.

d. Spreker 1: **Bin euro**.

e. Spreker 1: Doe bist de beste.

f. Spreker 2: Dat weet ik.

In (26) wordt woordje 'wollah' telkens in de zin ingevoegd en daarom is er sprake van **insertie**. Dit gebeurt in (e), (i), (s), (v), (cc) en (dd). In (26) vindt er 6 keer insertie plaats omdat het woord 'wollah' 6 keer wordt ingevoegd in een Nederlandse zin.

(26) a. Spreker 4: Dat is sinaasappel.

b. Spreker 2: Pers.

c. Spreker 4: Ja.

d. Spreker 4: Ja die van voor zijn rot gewoon.

e. Spreker 3: Ja **wollah** waarom niet.

f. Spreker 4: Is perssinaasappel.

g. Spreker 2: Dus kan ze beter vandaag die rust pakke.

h. Spreker 2: Beter ein dag verlof pakken.

i. Spreker 2: **Wollah**.

j. Spreker 1: Komt Mo ook nog?

k. Spreker 2: He?

l. Spreker 1: Komt Mo ook nog vandaag?

m. Spreker 2: Wie?

- n. Spreker 1: Mo.
- o. Spreker 1: Die uh.
- p. Spreker 6: Ja eentje alsjeblijft.
- q. Spreker 2: De garnalen ???
- r. Spreker 6: Je mag niet aan de raam komen van de meneer, hij wil nie schoonmaken.
- s. Spreker 2: **Wollah** hij doet altijd.
- t. Spreker 6: Die mensen denken dat alles zo makkelijk is weetje.
- u. Spreker 6: Zo van buiten het seizoen is makkelijk.
- v. Spreker 2: **Wollah** is echt niet moei eh makkelijk joh.
- w. Spreker 2: Toe dan.
- x. Spreker 2: Bosniërs zijn anders, Kosovanen zijn anders.
- y. Spreker 1: Ja.
- z. Spreker 2: Spiegelen.
- aa. Spreker 2: Helemaal omhoog, zie je dat?
- bb. Spreker 2: Kijk zoveel.
- cc. Spreker 2: **Wollah** daar beginnen.
- dd. Spreker 1: **Wollah**, jij ook Cantonees Chinees hetzelfde.
- ee. Spreker 1: Kijk.
- ff. Spreker 1: Chinees koekje.
- gg. Spreker 4: Nee ik lusse niet.
- hh. Spreker 2: Nee zij lust dat niet, zij is mijn buurvrouw kom.

§4.2.2 Alternantie

In (27) is er sprake van **alternantie** (Muysken, 2000) omdat spreker 2 het Turks mengt met het Nederlands en dus is overgegaan op een totaal ander taalsysteem. Spreker 2 begon in het Turks, wisselt vervolgens naar het Nederlands (*aanrecht, kijk achter*) en wisselt vervolgens weer naar het Turks. In (27) vindt er 1 keer alternantie plaats omdat er 1 keer wordt overgegaan op een totaal ander taalsysteem, namelijk het Turks (git, git, git, git, git).

- (27) a. Spreker 2 en 6 praten samen in het **Turks**.
b. Spreker 2: ??? aanrecht, kijk achter.
c. Spreker 2: **git, git, git, git, git**.

In (28) zijn drie mannen (spreker 2, 3 en 4) met elkaar in het Nederlands aan het discussiëren over perssinaasappelen. Spreker 3 weet zeker dat het perssinaasappelen zijn, maar spreker 2 is het hier niet mee eens. Wanneer deze discussie heftiger wordt schakelen beide sprekers over naar een andere taal, in dit geval het Koerdisch. Er is hier sprake van **alternantie** omdat de sprekers beiden compleet overgaan op een ander taalsysteem, in dit geval het Koerdisch. In (28) vindt er 1 keer alternantie plaats omdat er 1 keer wordt overgegaan op een totaal ander taalsysteem, namelijk het Koerdisch. Er is niet te verstaan wat ze precies in het Koerdisch zeggen omdat ze snel praten en omdat ik het Koerdisch niet beheers, maar het is in deze situatie alleen van belang wanneer er gecodewisseld wordt en dat vindt plaats in (g) wanneer sprekers 2, 3 en 4 compleet overgaan op een ander taalsysteem (het Koerdisch).

- (28) a. Spreker 3: Dat is perssinaasappel.
b. Spreker 2: Nee dat is niet pers.
c. Spreker 4: Jawel das pers.
d. Spreker 2: Neehee.
e. Spreker 4: Nee?
f. Spreker 2: Nee.
g. Sprekers 2, 3 en 4: **Koerdisch**

In (29) is er sprake van **alternantie** omdat er compleet wordt overgeschakeld naar een ander taalsysteem door spreker 3. Het Turkse woord *anla* heeft hier namelijk de functie van een hele zin omdat het 'ik begrijp het' betekent. Hier vindt 1 keer alternantie plaats.

- (29) a. Spreker 5: Ja met jou?
b. Spreker 2: Ja goed he.
c. Spreker 2: Koud he?
d. Spreker 5: Nouuu... valt wel mee.
e. Spreker 2: Echt wel.

- f. Spreker 2: Winter man.
- g. Spreker 3: He?
- h. Spreker 2: Winter.
- i. Spreker 3: **Anla**.
- j. Spreker 5: ... hebben jullie geen chips.

In (30) is te zien dat spreker 2 Nederlands spreekt en vervolgens naar het Limburgs wisselt met het woord 'haije' wat 'doei' betekent. Hier is sprake van **alternantie** omdat spreker 2 naar een andere taal (het Limburgs) wisselt. Hetzelfde gebeurt in (31) wanneer spreker 4 van het Nederlands naar het Limburgs wisselt. In totaal is er in (30) en (31) 2 keer sprake van alternantie.

- (30)
- a. Spreker 2: Alsjeblief.
  - b. Spreker 2: **Haije**.
  - c. Spreker 1: Nee ik versta der niks van.
  - d. Spreker 2: Vijf euro vijfenveertig alsjeblief.

- (31)
- a. Spreker 3: Ja.
  - b. Spreker 2: Hoeveel?
  - c. Spreker 3: Vier.
  - d. Spreker 1: Sorry.
  - e. Spreker 2: Alsjeblief.
  - f. Spreker 4: Ja dankjewel.
  - g. Spreker 2: Is tweevijftig he??
  - h. Spreker 2: Hier heb ik tweetwintig.
  - i. Spreker 2: Alsjeblief.
  - j. Spreker 2: Dankuwel.
  - k. Spreker 4: **Haije**.

In (32) is er sprake van **alternantie** omdat spreker 3 compleet overgaat van het ene taalsysteem (het Limburgs) naar het andere taalsysteem (het Nederlands).

- (32) a. Spreker 3: Krijgst dich dorst van.
b. Spreker 3: **Ruikt naar perensap he.**
c. Spreker 2: Dankuwel

§4.2.3 Congruente lexicalisatie

In (33) wordt er vanuit het Duits gewisseld naar het Nederlands. Er vindt **congruente lexicalisatie** plaats omdat het lexicon van de sprekers afkomstig is uit twee talen (Nederlands en Duits) met een gedeelde grammaticale structuur.

- (33) a. Spreker 6: Eey Deutschland wie gehts man.
b. Spreker 7: Alles klar.
c. Spreker 6: Was haben sie gemacht gestern.
d. Spreker 7: Keine ahnung nicht so goed.
e. Spreker 6: Wa warum dasj niesjt.
f. Spreker 6: Du bist keine Deutsche he.
g. Spreker 7: Keine zeit gehad.
h. Spreker 6: Wat keine zeit.
i. 9. Spreker 7: Zeit haben he.
j. Spreker 7: **Geen tijd gehad.**
k. Spreker 6: Wo bist du gewesen.
l. Spreker 7: Ik heb hele a hele avond.
m. Spreker 7: Hele.
n. Spreker 7: Hele dag eigenlijk alleen maar achter de laptop.
o. Spreker 6: Das is quatsch man.
p. Spreker 6: Laptop.

- q. Spreker 7: Effetjes bij ?? geweest.
- r. Spreker 6: Gechat.
- s. Spreker 7: Nee.
- t. Spreker 6: **Met die vrouwe he.**
- u. Spreker 7: Nee ik moest wat doen he.

§4.2.4 Codewisseling totaal

Aantal insertie codewisselingen	17
Aantal alternantie codewisselingen	6
Aantal congruente lexicalisatie codewisselingen	1

§4.3 Het markedness model van Myers-Scotton

Volgens de Amerikaanse taalkundige Myers-Scotton (1998) is er altijd sprake van gemarkeerde of ongemarkeerde codewisseling. In deze paragraaf ga ik analyseren naar aanleiding van voorbeelden uit mijn transcripten of er sprake is van gemarkeerde of ongemarkeerde codewisseling. Voor elke communicatieve situatie bestaat volgens Myers-Scotton een te verwachten R&O set. De keuze volgens de R&O set is altijd de gemarkeerde keuze en de keuze die afwijkt is dus de ongemarkeerde keuze.

In (34) is het voorbeeld van de perssinaasappels te zien die in de bovenstaande paragrafen ook al vaak aan de orde is gekomen. Het markedness model van Myers-Scotton is heel goed toepasbaar op deze situatie van codewisseling. De sprekers in dit fragment worden geïrriteerd en/of boos en codewisselen vanuit het Nederlands naar het Koerdisch om daarmee hun woede te uiten. Dit hoor je ook duidelijk in het geluidsfragment, aangezien beide sprekers hun stem verheffen. Ook kunnen ze hiermee autoriteit benadrukken om zo nog zekerder over te komen en dus te laten weten aan de andere spreker(s) dat het pers- of geen perssinaasappelen zijn. Dit zijn voorbeelden van gemarkeerde codewisseling.

- (34)
- a. Spreker 3: Dat is perssinaasappel.
  - b. Spreker 2: Nee dat is niet pers.
  - c. Spreker 4: Jawel das pers.
  - d. Spreker 2: Neehee.
  - e. Spreker 4: Nee?
  - f. Spreker 2: Nee.
  - g. Sprekers 2, 3 en 4: **Koerdisch**

In (35) valt er niet met honderd procent zekerheid te zeggen of de spreker kiest voor gemarkeerde of ongemarkeerde codewisseling. Dat betekent het wel of niet volgen van de R&O sets. Bij gemarkeerde codewisseling kiest de spreker de 'onverwachte' taal, wat bewust gebeurt. De spreker kan hiermee de sociale afstand tussen hem en de sprekers vergroten door ineens de onverwachte taal (het Turks) te spreken. Wat spreker 2 hier doet is een Turks woord invoegen in de zin, waarmee hij de sociale afstand wil vergroten omdat hij zelf geen Turks spreekt. Spreker 2 kan echter ook de sociale afstand juist willen verkleinen omdat spreker 3 (die met het Turks begon) Turks is. Dit wijst dan weer op ongemarkeerde codewisseling. Hiermee zorgt spreker 2 voor een soort verbondenheid tussen hem en spreker 3. Kortom, het model van Myers-Scotton blijkt niet toepasbaar op deze vorm van codewisseling omdat er niet met zekerheid gezegd kan worden waarom spreker 2 aan codewisseling doet.

- (35)
- a. Spreker 3: **Arkadash, arkadash.**
  - b. Spreker 2: **Arkadash, arkadash** is koud man.
  - c. Spreker 4: Koud?
  - d. Spreker 2: Ja.
  - e. Spreker 4: Heeje helemaal nie koud.
  - f. Spreker 2: **Arkadash, arkadash, he.**
  - g. Spreker 4: In Turkije is het koud.

In (36) is er sprake van gemarkeerde codewisseling. Spreker 4 kiest de onverwachte taal en drukt hiermee autoriteit uit. Dit doet hij expres (dus bewust) omdat hij duidelijk wil maken dat olie niet nodig is en omdat hij het eigenlijk onzin vindt dat er over olie gesproken werd.

Dit hoor je ook aan zijn stem want hij klinkt geïrriteerd en hij zegt het een beetje vijandig.

- (36) a. Spreker 4: Is Koerdisch gebied.
b. Spreker 1: Hmhm.
c. Spreker 4: En de beste olie is daar?
d. Spreker 4: Maar daar wonen de Koerden, wat olie niet **lazim**.

In (37) vindt weer gemarkeerde codewisseling plaats. Spreker 2 is geïrriteerd en wil zijn boosheid overbrengen aan spreker 6. Dit is ook duidelijk in de geluidsopname te horen omdat spreker 2 sneller en bozer begint te praten. Spreker 2 doet dit dus bewust omdat hij de sociale afstand wil vergroten (door zijn woede te uiten) tussen hem en spreker 6.

- (37) a. Spreker 2 en 6 praten samen in het **Turks**.
b. Spreker 2: ??? aanrecht, kijk achter.
c. Spreker 2: **git, git, git, git, git**.

In (38) is er sprake van ongemarkeerde codewisseling. Spreker 3 wisselt van het Nederlands naar het Turks omdat hij wil laten weten dat hij het woord 'winter' verstaan heeft. Dit doet hij onbewust en hiermee vergroot hij de saamhorigheid tussen hem en spreker 2.

- (38) a. Spreker 5: Ja met jou?
b. Spreker 2: Ja goed he.
c. Spreker 2: Koud he?
d. Spreker 5: Nouuu... valt wel mee.
e. Spreker 2: Echt wel.
f. Spreker 2: Winter man.
g. Spreker 3: He?
h. Spreker 2: Winter.
i. Spreker 3: **Anla**.
j. Spreker 5: ... hebben jullie geen chips.

In (39) is er sprake van gemarkeerde codewisseling. Spreker 1 twijfelt over de prijs en wil dat andere mensen niet horen hoe duur het is. Daarom gebruikt hij expres een andere taal (het Turks) dan de taal waarin hij eerst praatte (het Nederlands). Ongemarkeerde codewisseling vindt bewust plaats en spreker 1 spreekt ook bewust het woord 'bin' (duizend) uit in het Turks.

- (39)
- a. Spreker 1: Kiek, is echt anderhalve kilo.
  - b. Spreker 1: Toch?
  - c. Spreker 2: Anderhalve kilo.
  - d. Spreker 1: **Bin euro.**
  - e. Spreker 1: Doe bist de beste.
  - f. Spreker 2: Dat weet ik.

Het is erg lastig te zeggen of er in (40) gemarkeerde of ongemarkeerde codewisseling plaatsvindt. 'Wollah' kan expres (gemarkeerde codewisseling) gebruikt worden omdat de spreker de sociale afstand wil vergroten of zijn woede wil uiten. Maar 'wollah' kan ook onbewust (ongemarkeerde codewisseling) gebruikt worden omdat de spreker wil zorgen voor saamhorigheid en de verbondenheid met de andere spreker(s) wil benadrukken.

- (40)
- a. Spreker 4: Dat is sinaasappel.
  - b. Spreker 2: Pers.
  - c. Spreker 4: Ja.
  - d. Spreker 4: Ja die van voor zijn rot gewoon.
  - e. Spreker 3: Ja **wollah** waarom niet.
  - f. Spreker 4: Is perssinaasappel.
  - g. Spreker 2: Dus kan ze beter vandaag die rust pakke.
  - h. Spreker 2: Beter ein dag verlof pakken.
  - i. Spreker 2: **Wallah.**
  - j. Spreker 1: Komt Mo ook nog?
  - k. Spreker 2: He?
  - l. Spreker 1: Komt Mo ook nog vandaag?

- m. Spreker 2: Wie?
- n. Spreker 1: Mo.
- o. Spreker 1: Die uh.
- p. Spreker 6: Ja eentje alsjeblieft.
- q. Spreker 2: De garnalen ???
- r. Spreker 6: Je mag niet aan de raam komen van de meneer, hij wil nie schoonmaken.
- s. Spreker 2: **Wollah** hij doet altijd.
- t. Spreker 6: Die mensen denken dat alles zo makkelijk is weetje.
- u. Spreker 6: Zo van buiten het seizoen is makkelijk.
- v. Spreker 2: **Wollah** is echt niet moei eh makkelijk joh.
- w. Spreker 2: Toe dan.
- x. Spreker 2: Bosniërs zijn anders, Kosovanen zijn anders.
- y. Spreker 1: Ja.
- z. Spreker 2: Spiegelen.
- aa. Spreker 2: Helemaal omhoog, zie je dat?
- bb. Spreker 2: Kijk zoveel.
- cc. Spreker 2: **Wollah** daar beginnen.
- dd. Spreker 1: **Wollah**, jij ook Cantonees Chinees hetzelfde.
- ee. Spreker 1: Kijk.
- ff. Spreker 1: Chinees koekje.
- gg. Spreker 4: Nee ik lusse niet.
- hh. Spreker 2: Nee zij lust dat niet, zij is mijn buurvrouw kom.

Ook in (41) is niet duidelijk of er sprake is van gemarkeerde of ongemarkeerde codewisseling. 'Inshallah' kan expres (gemarkeerde codewisseling) gebruikt worden omdat de spreker de sociale afstand wil vergroten of zijn woede wil uiten. Maar 'inshallah' kan ook onbewust (ongemarkeerde codewisseling) gebruikt worden omdat de spreker wil zorgen voor saamhorigheid en de verbondenheid met de andere spreker(s) wil benadrukken.

- (41)
- a. Spreker 2: Salam.
  - b. Spreker 3: Ik wou in de herfstvakantie naar ?? maar ik ?? De hele week dus **inşallah** kortere vakantie.
  - c. Spreker 2: Ja, **inşallah**.
  - d. Spreker 2: Selderij?
  - e. Spreker 3: Ja eh peterselie.
  - f. Spreker 3: Negenenzeventig cent.
  - g. Spreker 3: Ja peterselie.
  - h. Spreker 2: Of is dat selderij, kweenie volgens mij is dat selderij.
  - i. Spreker 2: Peters.
  - j. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.
  - k. Spreker 2: Ja zal ik doen.
  - l. Spreker 3: Oke doe de groetjes aan je moeder.
  - m. Spreker 2: Ja zal ik doen.
  - n. Spreker 3: **Inşallah**, ik kom binnenkort ja.
  - o. Spreker 2: Ja **inşallah**.
  - p. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.

Het is erg lastig te zeggen of er in (42) gemarkeerde of ongemarkeerde codewisseling plaatsvindt. Dit kan komen omdat spreker 7 expres naar het Nederlands wisselt (gemarkeerde codewisseling) omdat spreker 7 de sociale afstand wil vergroten of zijn woede wil uiten. Maar hij kan ook onbewust (ongemarkeerde codewisseling) naar het Nederlands toe wisselen omdat de spreker wil zorgen voor saamhorigheid en de verbondenheid met de andere spreker(s) wil benadrukken.

- (42)
- a. Spreker 6: Eey Deutschland wie gehts man.
  - b. Spreker 7: Alles klar.
  - c. Spreker 6: Was haben sie gemacht gestern.
  - d. Spreker 7: Keine ahnung nicht so goed.
  - e. Spreker 6: Wa warum dasj niesjt.

- f. Spreker 6: Du bist keine Deutsche he.
- g. Spreker 7: Keine zeit gehad.
- h. Spreker 6: Wat keine zeit.
- i. 9. Spreker 7: Zeit haben he.
- j. Spreker 7: **Geen tijd gehad.**
- k. Spreker 6: Wo bist du gewesen.
- l. Spreker 7: Ik heb hele a hele avond.
- m. Spreker 7: Hele.
- n. Spreker 7: Hele dag eigenlijk alleen maar achter de laptop.
- o. Spreker 6: Das is quatsch man.
- p. Spreker 6: Laptop.
- q. Spreker 7: Effetjes bij ?? geweest.
- r. Spreker 6: Gechat.
- s. Spreker 7: Nee.
- t. Spreker 6: **Met die vrouwe he.**
- u. Spreker 7: Nee ik moest wat doen he.

In (43) is te zien dat spreker 2 Nederlands spreekt en vervolgens naar het Limburgs wisselt met het woord 'haije' wat 'doei' betekent. Hier is sprake van ongemarkeerde codewisseling omdat dit wisselen van het Nederlands naar het Limburgs onbewust gaat. Hetzelfde gebeurt in (44).

- (43) a. Spreker 2: Alsjeblief.
  - b. Spreker 2: **Haije.**
  - c. Spreker 1: Nee ik versta der niks van.
  - d. Spreker 2: Vijf euro vijfenveertig alsjeblief.
-
- (44) a. Spreker 3: Ja.
  - b. Spreker 2: Hoeveel?
  - c. Spreker 3: Vier.

- d. Spreker 1: Sorry.
- e. Spreker 2: Alsjeblief.
- f. Spreker 4: Ja dankjewel.
- g. Spreker 2: Is tweevijftig he??
- h. Spreker 2: Hier heb ik tweetwintig.
- i. Spreker 2: Alsjeblief.
- j. Spreker 2: Dankuwel.
- k. Spreker 4: **Haije**.

In (45) is er sprake van ongemarkeerde codewisseling omdat spreker 3 onbewust wisselt van het Limburgs naar het Nederlands.

- (45)
- a. Spreker 3: Krijgst dich dorst van.
  - b. Spreker 3: **Ruikt naar perensap he.**
  - c. Spreker 2: Dankuwel.

§4.3.1 Codewisseling totaal

(35), (40), (41) en (42) zijn niet meegeteld in deze berekening omdat het model van Myers-Scotton niet toepasbaar is op deze situatie. Max. 1 codewissel per situatie/transcript.

Gemarkeerde codewisseling	4
Ongemarkeerde codewisseling	4

§4.4 Poplack en Muysken

Ik zal in deze paragraaf dieper in gaan op de theorieën van Poplack en Muysken door ze naast elkaar te zetten en te vergelijken. Wat zijn de overeenkomsten tussen de theorieën en wat zijn de verschillen? Dit doe ik aan de hand van de transcripten die in de vorige paragrafen aan bod zijn gekomen.

In (A), (B), (C), (D), (E) en (F) is er zowel sprake van inter-sententiële codewisseling als van alternantie. Bij inter-sententiële codewisseling wordt er gewisseld tussen zinnen en bij alternantie wordt er compleet overgegaan op een ander taalsysteem. Dit is niet vreemd als omdat de definitie van inter-sententiële codewisseling die Appel en Muysken (1987) geven luidt: *“Inter-sentential codeswitching refers to a type of codeswitching: the **alternation** in a single discourse between two languages, where the switching occurs after a sentence in the first language has been completed and the next sentence starts with a new language.”* Hier wordt dus gesproken van alternantie (alternation). Echter kan alternantie ook plaatsvinden binnen 1 zin (intra-sententieel), maar die zat helaas niet tussen mijn data. Daarom kan ook niet gezegd worden dat inter-sententiële codewisseling hetzelfde is als alternantie, maar het heeft wel een belangrijke overeenkomst. Deze overeenkomst is dat er gewisseld wordt van taalsysteem tussen zinnen.

- (A)
- a. Spreker 3: Dat is perssinaasappel.
  - b. Spreker 2: Nee dat is niet pers.
  - c. Spreker 4: Jawel das pers.
  - d. Spreker 2: Neehee.
  - e. Spreker 4: Nee?
  - f. Spreker 2: Nee.
  - g. Sprekers 2, 3 en 4: **Koerdisch**
- (B)
- a. Spreker 2 en 6 praten samen in het **Turks**.
  - b. Spreker 2: ??? aanrecht, kijk achter.
  - c. Spreker 2: **git, git, git, git, git.**

- (C)
- a. Spreker 5: Ja met jou?
  - b. Spreker 2: Ja goed he.
  - c. Spreker 2: Koud he?
  - d. Spreker 5: Nouuu... valt wel mee.
  - e. Spreker 2: Echt wel.
  - f. Spreker 2: Winter man.
  - g. Spreker 3: He?
  - h. Spreker 2: Winter.
  - i. Spreker 3: **Anla**.
  - j. Spreker 5: ... hebben jullie geen chips.
- (D)
- a. Spreker 3: Krijgst dich dorst van.
  - b. Spreker 3: **Ruikt naar perensap he**.
  - c. Spreker 2: Dankuwel
- (E)
- a. Spreker 2: Alsjeblief.
  - b. Spreker 2: **Haije**.
  - c. Spreker 1: Nee ik versta der niks van.
  - d. Spreker 2: Vijf euro vijfenveertig alsjeblief.
- (F)
- a. Spreker 3: Ja.
  - b. Spreker 2: Hoeveel?
  - c. Spreker 3: Vier.
  - d. Spreker 1: Sorry.
  - e. Spreker 2: Alsjeblief.
  - f. Spreker 4: Ja dankjewel.
  - g. Spreker 2: Is tweevijftig he??
  - h. Spreker 2: Hier heb ik tweetwintig.
  - i. Spreker 2: Alsjeblief.
  - j. Spreker 2: Dankuwel.
  - k. Spreker 4: **Haije**.

In (G), (H) en (I) is er zowel sprake van extra-sententiële codewisseling als van insertie. Poplack (1980) beschrijft extra-sententiële codewisseling als: “extra-sentential code-switching, or the **insertion** of a tag from one language into an utterance which is entirely in another language. Hij spreekt dus van een extra-sententiële codewisseling die plaatsvindt door een insertie of een tag. Wat is het verschil tussen extra-sententiële codewisseling en insertie? In mijn data zijn alle gevallen van extra-sententiële codewisselingen ook inserties. De overeenkomst tussen extra-sententiële codewisseling en insertie is dus dat er bij extra-sententiële codewisseling altijd sprake is van een insertie. Maar ik heb ook inserties gevonden waarbij er sprake is van inter-sententiële codewisseling (J) en waar er sprake is van intra-sententiële codewisseling (K). Dit betekent dus dat insertie niet precies hetzelfde is als extra-sententiële codewisseling.

- (G) a. Spreker 2: Salam.
- b. Spreker 3: Ik wou in de herfstvakantie naar ?? maar ik ?? De hele week dus **inşallah** kortere vakantie.
- c. Spreker 2: Ja, **inşallah**.
- d. Spreker 2: Selderij?
- e. Spreker 3: Ja eh peterselie.
- f. Spreker 3: Negenenzeventig cent.
- g. Spreker 3: Ja peterselie.
- h. Spreker 2: Of is dat selderij, kweenie volgens mij is dat selderij.
- i. Spreker 2: Peters.
- j. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.
- k. Spreker 2: Ja zal ik doen.
- l. Spreker 3: Oke doe de groetjes aan je moeder.
- m. Spreker 2: Ja zal ik doen.
- n. Spreker 3: **Inşallah**, ik kom binnenkort ja.
- o. Spreker 2: Ja **inşallah**.
- p. Spreker 1: Euhm vijfennegentig cent per stuk.

- (H) a. Spreker 4: Dat is sinaasappel.
- b. Spreker 2: Pers.
- c. Spreker 4: Ja.
- d. Spreker 4: Ja die van voor zijn rot gewoon.
- e. Spreker 3: Ja **wollah** waarom niet.
- f. Spreker 4: Is perssinaasappel.
- g. Spreker 2: Dus kan ze beter vandaag die rust pakke.
- h. Spreker 2: Beter ein dag verlof pakken.
- i. Spreker 2: **Wallah**.
- j. Spreker 1: Komt Mo ook nog?
- k. Spreker 2: He?
- l. Spreker 1: Komt Mo ook nog vandaag?
- m. Spreker 2: Wie?
- n. Spreker 1: Mo.
- o. Spreker 1: Die uh.
- p. Spreker 6: Ja eentje alsjeblijft.
- q. Spreker 2: De garnalen ???
- r. Spreker 6: Je mag niet aan de raam komen van de meneer, hij wil nie schoonmaken.
- s. Spreker 2: **Wollah** hij doet altijd.
- t. Spreker 6: Die mensen denken dat alles zo makkelijk is weetje.
- u. Spreker 6: Zo van buiten het seizoen is makkelijk.
- v. Spreker 2: **Wollah** is echt niet moei eh makkelijk joh.
- w. Spreker 2: Toe dan.
- x. Spreker 2: Bosniërs zijn anders, Kosovanen zijn anders.
- y. Spreker 1: Ja.
- z. Spreker 2: Spiegelen.
- aa. Spreker 2: Helemaal omhoog, zie je dat?
- bb. Spreker 2: Kijk zoveel.

- cc. Spreker 2: **Wollah** daar beginnen.
- dd. Spreker 1: **Wollah**, jij ook Cantonees Chinees hetzelfde.
- ee. Spreker 1: Kijk.
- ff. Spreker 1: Chinees koekje.
- gg. Spreker 4: Nee ik lusse niet.
- hh. Spreker 2: Nee zij lust dat niet, zij is mijn buurvrouw kom.

- (I) a. Spreker 3: **Arkadash, arkadash**.
- b. Spreker 2: **Arkadash, arkadash** is koud man.
- c. Spreker 4: Koud?
- d. Spreker 2: Ja.
- e. Spreker 4: Heeje helemaal nie koud.
- f. Spreker 2: **Arkadash, arkadash**, he.
- g. Spreker 4: In Turkije is het koud.

- (J) a. Spreker 1: Kiek, is echt anderhalve kilo.
- b. Spreker 1: Toch?
- c. Spreker 2: Anderhalve kilo.
- d. Spreker 1: **Bin euro**.
- e. Spreker 1: Doe bist de beste.
- f. Spreker 2: Dat weet ik.

- (K) a. Spreker 4: Is Koerdisch gebied.
- b. Spreker 1: Hmhm.
- c. Spreker 4: En de beste olie is daar?
- d. Spreker 4: Maar daar wonen de Koerden, wat olie niet **lazim**.

§5 Discussie & conclusie

Om tot een goede discussie en conclusie te komen ga ik eerst de onderzoeksvraag en hypothesen nog even herhalen, waarna ik per theorie/model uit de analyse de uitkomsten ga bespreken. Verder ga ik kijken of deze resultaten uit de analyse kloppen met de vooraf door mij opgestelde hypothesen.

Mijn onderzoeksvraag luidde:

“In welke context vindt er in deze supermarkt codewisseling plaats?”

Mijn hypothesen waren:

1. Wat betreft het model van Myers-Scotton: ik verwacht dat er meer ongemarkeerde codewisseling plaatsvindt omdat ik denk dat codewisseling vaak onverwacht (en dus niet bewust) gebeurt.
2. Ik verwacht dat er meer extra-sententiële codewisseling plaatsvindt dan inter- of intra-sententiële codewisseling. Dit verwacht ik omdat er in het algemeen vaak gewisseld wordt van taal binnen één zin door middel van ‘tags’.
3. Verder verwacht ik dat insertie het vaakste voor zal komen omdat dit ongeveer op dezelfde manier gebeurt als bij extra-sententiële codewisseling.

Ik verwachtte dat er vooral extra-sententiële codewisseling plaats zou vinden (hypothese 2) omdat er in de praktijk vaak woorden aan de zin buiten de grammaticale structuur worden toegevoegd zoals ‘wollah’ en ‘inşallah’. In mijn analyse is inderdaad naar voren gekomen dat er vaker extra-sententieel (13 keer) gecodewisseld werd dan inter-sententieel (9 keer) en intra-sententieel (1 keer).

Verder verwachtte ik dat naar aanleiding van de theorie van Muysken (hypothese 3) in mijn data het meeste gecodewisseld werd door middel van insertie. Dit bleek in mijn analyse ook te kloppen. Er kwamen 17 codewisselingen voor waar er sprake was van insertie, 6 codewisselingen waar er sprake was van alternantie en 1 codewisseling waar er sprake was van congruente lexicalisatie.

Het markedness model van Myers-Scotton (hypothese 1) was lastig om binnen mijn data te analyseren omdat er vaak niet met 100% zekerheid gezegd kon worden of er sprake

was van gemarkeerde of ongemarkeerde codewisseling. Hierdoor klopt de vooraf opgestelde hypothese met betrekking tot het markedness model ook niet. Ik had verwacht dat er meer ongemarkeerde codewisseling zou plaatsvinden omdat onderzoekers zoals onder andere Grosjean (1982) schreven dat codewisseling vaker onbewust dan bewust plaatsvindt en omdat ik dacht dat codewisselingen eerder onbewust dan bewust plaats zouden vinden. Uit de analyse is echter gebleken dat er evenveel ongemarkeerde als gemarkeerde codewisseling plaatsvindt. Dit valt te verklaren omdat het model van Myers-Scotton in vele gevallen niet goed toepasbaar was omdat vaak niet met zekerheid gezegd kon worden of er bewust of onbewust werd gecodewisseld. Wellicht is dit interessant om in een vervolgonderzoek verder uit te zoeken maar dan moet er wel voor gezorgd worden dat er meer achtergrondkennis aanwezig is.

Als ik kijk naar alle literatuur die ik gelezen heb over codewisseling en die ik beschreven heb in het theoretisch kader blijken er veel overeenkomsten te zijn met mijn analyse. Zoals hierboven al beschreven vond er veel insertie en intra-sententiële codewisseling plaats. Dit kwam ook allemaal uit de literatuur naar voren. De data die ik gevonden heb zijn in overeenstemming op de theorieën van Poplack en Muysken waarop ik mijn analyse gebaseerd heb. Helaas was deze data niet altijd in overeenstemming met het model van Myers-Scotton.

Het is duidelijk dat op het niveau waar ik naar de theorieën van Poplack en Muysken kijk behoorlijk overlap is, dit heb ik ook geanalyseerd in paragraaf 4.4. Als het gaat over insertie kun je moeilijk spreken over inter-sententiële codewisseling omdat insertie binnen 1 zin plaatsvindt en inter-sententiële codewisseling juist tussen zinnen plaatsvindt. Ik heb ze nu besproken alsof het totaal verschillende dingen zijn, maar het zijn eigenlijk verschillende manieren om naar hetzelfde te kijken. Dit betekent dus ook niet dat insertie hetzelfde is als intra-sententiële codewisseling en alternantie hetzelfde is als inter-sententiële codewisseling. Zo is 'arkadash' zowel extra-sententieel als een insertie.

De data die ik had was veel rijker dan ik van tevoren had verwacht. Ondanks dat ik verwacht had dat er veel meer codewisseling zou plaatsvinden, had ik niet verwacht dat er zoveel andere interessante elementen in verborgen zaten zoals de gesprekken in het Limburgs dialect en de vele grammaticale fouten die er gemaakt werden. Mijn moedertaal is Nederlands en ik kan best veel Turks verstaan, maar lang niet alles. Daarom zou het kunnen dat een aantal Turkse woorden mij zijn ontglipt in de data. Om een vollediger beeld te

krijgen van het Turks en/of Koerdisch, Arabisch, Marokkaans en wanneer deze mensen codewisselen zou dit onderzoek eigenlijk uitgevoerd moeten worden door iemand die al deze talen goed beheerst. Verder zijn sommige delen van de data niet goed hoorbaar en omdat ik deze data niet zelf heb opgenomen, is het erg lastig om in te schatten wat er ongeveer gezegd wordt. Als ik de data zelf had opgenomen had ik me misschien nog herinnerd wie wat gezegd had of waar het gesprek ongeveer over ging. Om dit onderzoek beter uit te kunnen voeren zou iemand die vaardig is in het Nederlands, Turks, Koerdisch en Arabisch moeten gaan werken in een supermarkt en opnieuw opnames maken. Deze zelfde persoon moet dan ook de data transcriberen. Ik denk dat er dan veel meer met de data gedaan kan worden dan dat ik nu heb kunnen doen. Desondanks vond ik het wel erg interessant en vooral uitdagend om zoveel mogelijk gevallen van codewisseling uit deze data te kunnen halen.

§6 Bibliografie

Appel, R. & Muysken, P. 1987. *Language Contact and bilingualism*. London: Edward Arnold.

Eckert, P. & J. Rickford (red.) (2001), *Style and Sociolinguistic Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fromkin, V., Rodman, R., & Hyams, N. M. (2007). *An introduction to language*. Boston, MA: Thomson Wadsworth.

Gardner-Chloros, P. (2009) *Code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Grosjean, F. (1982). *Life with Two Languages: An Introduction to Bilingualism*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.

Li Wei (2000). *Dimensions of Bilingualism*. In: Li Wei (red.) *The Bilingualism Reader*. London: Routledge.

Meyerhoff, M. (2011), *Introducing Sociolinguistics*, Routledge (Taylor & Francis Group).

Muysken, P. (2000). *Bilingual Speech. A typology of Code-Mixing*. Cambridge: Cambridge University Press.

Myers-Scotton, C. (1993). *Duelling languages: Grammatical structure in codeswitching*. Oxford University Press.

Myers-Scotton, C. (1998). *Codes and Consequences: Choosing Linguistic Varieties*. Oxford University Press.

Nortier, J. (1994), 'Dutch-Moroccan code-switching in the Netherlands', *Indian Journal of Linguistics*, 1-19.

Poplack, S. (1980), "Sometimes I'll start a sentence in Spanish y termino en español: toward a typology of code-switching". In: *Linguistics* 18, p. 581-618

Winford, D. (2003). *An Introduction to Contact Linguistics*. Blackwell Publishing Ltd.

Naslagwerk

Nederhoed, P. (2007). *Helder rapporteren; een handleiding voor het opzetten en schrijven van rapporten, scripties, nota's en artikelen* (9e herziende druk). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

§7 Appendix

Sprekers 1 t/m 7 = medewerkers inclusief Lotte (die in de supermarkt veldwerk aan het verrichten is).

'x' = niet hoorbaar wat er gezegd wordt

'?' = vreemde taal / niet hoorbaar wat er gezegd wordt / geruis

Verder rest mij nog te zeggen dat in het transcript de titels 'transcript' en 'vertaling' niet precies boven elkaar staan. Dit programmeert ELAN zo en daar kan ik helaas niets aan veranderen.

Spreker_1_transcript	Gociemorge	Gociemorgen	Hoi	Hoeveel?
Spreker_2_transcript		Hey mevrouw, jij mij x opnemen?	Jij moet eh betalen he?	
Spreker_2_vertaling		Turks?!		

Spreker_1_transcript		Per?	Hoi	Zijn ze daar uh alles af aan het breken nu?	Ah
Spreker_2_transcript	Jij betale eh wanneer jij opneme 1 euro				Jij beginne met opneme?
Spreker_2_vertaling			Turks gepraat		
Spreker_3_transcript					Ja

Spreker_1_transcript	Ja	Alst goed is wel	Ja is goed	
Spreker_2_transcript			Dankjewel ..	Jij niet man
Spreker_3_transcript		Als je koffie wil pak maar he		
Spreker_4_transcript				Hij zegt; ey wat is dit, ik heb iets gevonden

Spreker_2_transcript			Pers?		
Spreker_2_vertaling				Turks	
Spreker_3_transcript				Ja wollah waarom niet	
Spreker_4_transcript	Dat is sinaasappel		Ja	Ja die van voor zijn rot gewoon	Is perssinaasappel
Spreker_4_vertaling		Switch naar andere taal			

Spreker_2_transcript		Nee dat is niet pers		Neehee	Nee	
Spreker_3_transcript	Dat is persinaasappel					
Spreker_4_transcript		Jawel das pers		Nee?		
Achtergrond				Boos gesprek in Koerdisch	Rustige gesprekken in Koerdisch	

Spreker_1_transcript		Heb je nu gambas?		Oh lekker	
Spreker_2_transcript	Gamba, gamba, gamba, gamba, gamba, gamba		Ja gekruide gambas		Garnalen, speciale kruiden van mij

Spreker_1_transcript		Zelf	Zelf gekruid?	Wa teb je erin dan?	Wa teb je erin gedaan	Geheim?	Peterselie?
Spreker_2_transcript	Garnale, speciale kruiden van mij ja		Aja	He?	Jaaaa		

Spreker_1_transcript		Koriander		Niet?
Spreker_2_transcript	Koriander		Maar deze recept kan je nie namake	

Spreker_1_transcript		Hmm	
Spreker_2_vertaling	Als je deze een keer eet, jij wilt die elke dag eten. Ik kan deze helemaal alleen eten, zo lekker zijn die		Ik doe 1 kilo alleen eten

Spreker_1_transcript		Ja da kan ik nooit want mijn vriend houdt ook heel erg van die dingen dus dan		Jawel
Spreker_2_vertaling	Gewoon een hele zak		Niet?	

Spreker_1_transcript		Nee die garnalen	Wat erin zit	
Spreker_2_transcript				Is gewoon teveel
Spreker_2_vertaling	Ja moet je geven, een keer proberen			
Spreker_3_transcript		Waar is ie?		

Spreker_2_transcript	Kan beter vandaag thuis blijven ... weet je waarom?	Want ze heeft vorige week een dag eerder ehh langer gewerkt
----------------------	---	---

Spreker_1_transcript			Komt Mo ook nog?		Komt Mo ook nog vandaag?		Mo	Die uh
Spreker_2_transcript	Dus kan ze vandaag die rust pakke	Beter ein dag verlof pakken	Wallah		He?		Wie?	

Spreker_1_transcript	Hoe oud ben je als k vrage mag		Eg waar?	O		Nee jonger	
Spreker_2_transcript		Vijfendertig		Ja	Wat dach je ouwer?		Wat denk je

Spreker_1_transcript	Ik dach iets van uh negenentwintig, dertig		Ben je zesentwintig?	Nou dan zzz, dan zie je er ouder uit voor je leeftijd	
Spreker_2_transcript		Zesentwintig			Jaha

Spreker_1_transcript			Ja da kan k me voorstelle ja		Kank me voorstelle	
Spreker_2_transcript	Nee maar als ik mijn baard weg haal lijk ik eh vijftien he				Heh	Echt vijftien jaar

Spreker_1_transcript	Zijn die vriezers al schoongemaakt?	En dit		Deze hier?	Maar op het toekje	
Spreker_2_transcript		Ja	Die raam kan je wel doen deze		Ja	Ja Krant is gewoon beter he

Spreker_1_transcript	Ja	Ja	Dan krijg je zonder strepe	
Spreker_2_transcript	Toch?		Moet je kijken, ik doe alles met de krant, zelfs die ramen wassen	Ik doe alles met die krant Heey Mo!

Spreker_1_transcript	Hoi		Goeiemorgen	
Spreker_2_transcript	Waddap niggah		Heeey joekel	Box
Spreker_5_transcript		Alles goed?		Zeg ut is mevrouw
Spreker_6_transcript			Goeiemorgen	Ja Koriander Eentje mevrouw?

Spreker_2_transcript		De gamalen ???		Wollah hij doet altijd
Spreker_6_transcript	Ja eentje alsjeblijft		Je mag niet aan de raam komen van de meneer, hij wil nie schoonmaken	

Spreker_1_transcript			Gelukkig ben ik daar nog niet geweest
Spreker_2_transcript	De enigste die da doet		Ja
Spreker_6_transcript		De enigste die dat doet? Geloof ik niet	

Spreker_2_transcript	Hij is de eerste, de eerste die die opening	Serius kijken, sjonge jonge wie heeft dat gedaan	Is koud koud	
Spreker_2_vertaling				Neuriet.. niet Nederlands
Spreker_6_transcript				Dankjewel

Spreker_2_transcript		Goeiemorgen kerel	Hallo hoeist?	Alles goed?
Spreker_2_vertaling	Turks			

Spreker_1_transcriptie				Echt?
Spreker_3_transcript	Ergens in Roermond ?? kocht ik die ook daar	Ik heb bij Palestina gegeten, bij die restaurant	Waardeloos	

Spreker_1_transcriptie		Ik hoor echt alleen maar positieve verhalen daarover		Over die Palestina
Spreker_3_transcript	Ik zeg jij kan geen gamalen maken		Waarover	Nee ?? goeie eten

Spreker_1_transcriptie		Maar die gamalen niet		
Spreker_3_transcript	Maar die gamalen vind ik niet lekker		Nee gamalen vind ik	Was wel lekker, maar niet zoals deze Zeg gewoon eerlijk

Spreker_1_transcriptie	Doe je er citroen in?			
Spreker_2_transcriptie		Nee		
Spreker_2_vertaling				Gamalen.... Turks
Spreker_3_transcript		??, snap je	Dan moeten mensen weer	Hier Moeten mensen weer lang bakken
Spreker_4_vertaling				Turks (?)

Spreker_2_transcriptie	Honderd gram		Salam aleikum	Neem die stuk ook mee Mo	Stuk
Spreker_3_transcript					Wat zei je ?? Wat stuk
Spreker_4_transcript		He?	?? meestal ?? één a twee dagen ben ik vrij		

Spreker_1_transcriptie		Ze ruiken in ieder geval heel lekker		Gele rijst?
Spreker_2_transcriptie	Toch mooi he	Zo lekker garnalen	Jahaa één, twee minuutjes, bam	Rijst maken, losse rijst

Spreker_1_transcriptie		Gele rijst?	Oke	Ja
Spreker_2_transcriptie	Heh?	Ik wil losse Surinaamse rijst	Gewoon normale rijst	Lotte

Spreker_1_transcriptie		Ja	
Spreker_2_transcriptie	Kun je alsjeblieft hier bij de kassa effe beetje rotzooi opruimen voor ??	Duur is duur	
Spreker_3_transcript	Heeey Lotte	Die zijn twintig euro per kilo he	Duur

Spreker_1_transcriptie	Die garnale?	Welke bedoelde je	De ??
Spreker_2_transcriptie	Jaha	Speciale garnalen	
Spreker_3_transcript	Ja	Wablief?	Jaja Ik zeg eerlijk, als als als ik eerder zo n slager had gezien ??

Spreker_1_transcriptie		Ja	Hmhm
Spreker_2_transcriptie		Maar vijf euro?	?? garnalen gekocht he
Spreker_3_transcript	Soms heb je zin in een burger of heb je zin in iets wat kant en klaar is	Toch?	

Spreker_1_transcriptie		Echt?	
Spreker_3_transcript	Ergens in Roermond ?? kocht ik die ook daar	Ik heb bij Palestina gegeten, bij die restaurant	Waardeloos

Spreker_1_transcriptie		Moet de binnenkant van deze ook?	
Spreker_2_transcriptie	Die eh vlees	Nee de binnenkant niet	Die heb ik gistren gedaan
Spreker_3_transcript		Wat stuk	

Spreker_3_transcript	Once pak maar die kip daar allemaal	Die ? daar zijn	Die bovenste die bak	Opneme opneme
Spreker_3_vertaling			Marokkaans-Arabisch (?)	

Spreker_1_transcriptie		Nee
Spreker_2_transcriptie	Moet je een zakje hebben?	Hee joekel
Spreker_4_transcript		Wat is de prijs van de sinaasappel

Spreker_1_transcript		Ja		
Spreker_2_transcript	Hee joekel	Jajiji	Hallo	Nee?
Spreker_2_vertaling		Turks	Turks	Turks
Spreker_3_transcript		Hallo	Ik heb het niet klein ??	

Spreker_1_transcript		Hee	
Spreker_2_transcript		Hooo goeiemorge	Garnalen
Spreker_3_transcript	He		Twintig euro he

Spreker_1_transcript	Nee hoor, ik luister alleen wat je zegt, niet, niet, hoe je, hoe je het zegt			
Spreker_2_transcript		Umit ?	Baran komt straks	Dalijk om 3 2 uur ?

Spreker_1_transcript	Goed, met jou?	Ja	Ja		Deze..		Oke	Kom ik zo wel pakken	Hai	
Spreker_2_transcript				Kan je deze dingen effe terugleggen?		Die, die, die, die				
Spreker_3_vertaling										Limburgs

Spreker_1_transcript										Kan die ook al terug?
Spreker_3_transcript	Hai, was het in het weekend nog druk?							Nee daarom he		
Spreker_4_transcript			??		Maarja ik wou dat niet zo lang in de auto laten liggen					
Spreker_4_vertaling				Limburgs						

Spreker_2_transcript	Ja	
Spreker_2_vertaling		Turks
Spreker_5_vertaling	Turks	

Spreker_1_transcript		Sorry					
Spreker_2_transcript	Hoeveel?		Alsjeblief	Is 2,50 he ??	Hier heb ik 2,20	Alsjeblief	Dankuwel
Spreker_3_transcript	Ja		Vier				
Spreker_4_transcript				Ja dankjewel			Haije

Spreker_1_transcript						Heb je mijn blaadje weggehaald?
Spreker_2_transcript	Bedankt ..... groetjes ..... smakelijk	Arridevici		Arritaveci	Bongiorno	Alles tegelijkertijd
Spreker_4_transcript			Arridevici			

Spreker_1_transcript	Heb je dat blaadje ...		Ah		Moedik een nieuwe brengen dan	
Spreker_2_transcript		Ja Deniz heeft alles weggehaald		Hij heeft hier schoongemaakt		Neuuu Alles goed?

Spreker_2_transcript		Ja goed he	Koud he?		Echt wel	Winter man		Winter
Spreker_2_vertaling								Turks
Spreker_3_transcript						He?	Anla (begrijp)	
Spreker_5_transcript	Ja met jou?			Nouuu... valt wel mee				... hebben jullie geen chips

Spreker_1_transcript						Kan die terug		
Spreker_2_transcript	Jawel alleen ??	Croky	En die andere	Wechwechwech	Pandan rijst	?? ja ?? is 4,5 kilo	Deniz, ...	Moeilijk, moeilijk
Spreker_2_vertaling							Turks	
Spreker_6_transcript								Ja

Spreker_1_transcript	Ja die krijg je erbij			Ja				
Spreker_2_transcript			Dingetje komt normaal toch ook		Is 2,50 alsjeblief	Merci	Alsjeblief... hee groetjes he	Zo n eh, zo n jonge
Spreker_7_transcript		Alsjeblief						

Spreker_1_transcript				Ja
Spreker_2_transcript	Een kennis die gaat ook een winkel beginnen ??	?? Ken je wel he?		

Spreker_2_transcript		Timko (?)		Weet je hoeveel geld dat is	
Spreker_2_vertaling			Turks		Turks
Spreker_6_transcript	Djem djewee, gewoon djamam dinges, hoe heet dat				

Spreker_2_transcript			Wollah is echt niet moei eh makkelijk joh	Toe dan
Spreker_6_transcript	Die mensen denken dat alles zo makkelijk is weetje	Zo van buiten het seizoen is makkelijk		

Spreker_2_transcript			??? aanrecht, kijk achter		
Spreker_2_vertaling		Turks	Turks	Turks	Turks met Nederlands gemengd (git, git, git, git, git = ga, ga, ga, ga, ga)
Spreker_6_vertaling	Turks		Turks	Turks	

Spreker_1_transcript	Hier di is het	Ja	Moet ik het hierin doen of eh dragen?	Oke	Alstublieft
Spreker_2_transcript		Pak vijftientig		Ja eh ik neem het wel mee	
Spreker_2_vertaling			Turks		
Spreker_7_transcript				Dankjewel hoor	

Spreker_1_transcript	Kom maar ik zet hem wel terug	Haije		Alsjeblieft	
Spreker_2_transcript		Als je wil kun je bij mij bestellen	Ja	Ik geef jou tien he	Ja sgoed
Spreker_7_transcript			Oke		Bonnetje?
Spreker_1_transcript			Om te gaan beginnen		
Spreker_2_transcript	Heel enthousiaaaaaast	Speciaal			

Spreker_1_transcript			Hmhm	
Spreker_2_transcript	Ja heel enthousiast zo.... ik denk van, pas maar op jonge, pas maar op... in mezelf zeg ik dat he			Dalijk loop je nog tege de boom aan

Spreker_1_transcript	Ben je de prijzen aan het veranderen		Nee maar weetje
Spreker_2_transcript		He?	Nee deze zijn nieuw Die prijzen

Spreker_1_transcript	tis niet zo zeer da ik moet misschien wel weer ophange he.. want dan, als mensen gaan vragen enzo, moeten ze het wel kunnen weten	
Spreker_2_transcript		Oh

Spreker_1_transcript	Nie da jullie er dalijk gezeik mee krije		Nee
Spreker_2_transcript		Neu ik krijg geen gezeik mee	Ik ben al

Spreker_1_transcript			Oh oke, das goed dan	
Spreker_2_transcript	langer, die mensen die kennen, die kennen hier iedereen. Wie wat doet, wie rondloopt			Kom ma Twee brood?

Spreker_1_transcript		Goeiemorge				
Spreker_2_transcript		Goeiemorgen	Is 1,50	Ijs en ijs... koud	Hier tocht het	Mn handen zijn ijs en ijs koud
Spreker_3_transcript	Goeiemorgen			Vingertoppen	Hmhm	

Spreker_2_transcript	?? vanille ijs	?? Toch?	Vijfentwintig	Alsjeblief
Spreker_3_transcript	Hahahaha	Jaja	Gaan ze hier zo een soort eh plexieglas maken	

Spreker_2_transcript	Ja maar hier gaat toch sowieso veranderen dus dan	Dan kun je beter wachten	?	Geld is ?
Spreker_3_transcript	Ohja dan kun je beter dit doen	Jaja		

Spreker_1_transcript	Joe hai	hai		
Spreker_2_transcript	Waar niet	Hoi	Hoi broer	
Spreker_3_transcript	Ja sowieso crisis	Hee bedankt weer	Hou doe	
Spreker_4_transcript	Merhaba	Hoe is het? ... Nasilsin	Cok guzel	
Spreker_4_vertaling	Turks	Turks		

Spreker_1_transcript	Daar is ie	Wat wille gaan willen ze gaan verkopen	Zo'n zelfde soort winkel	
Spreker_2_transcript	Guzel, guzel	Deniz	Deniz!	Ja ook zoiets
Spreker_4_transcript	Iyi gunler			
Spreker_4_vertaling	Turks	Turks		

Spreker_1_transcript	Onderschat ie het niet dan	Onderschat ie het niet dan	
Spreker_2_transcript	Ja Maar weet je hoeveel geld je daar	Is dubbel zo groot als hier	He?

Spreker_1_transcript	Dat kan ik ook wel	
Spreker_2_transcript	Ik denk, ja dat bedoel ik te zeggen, hij onderschat het	Hij denkt van ach ja kijk hun hebben dat gedaan dit en dat

Spreker_1_transcript	Ja	Hmhm	
Spreker_2_transcript	Wij kunnen dat ook	Is echt moeilijk hoor	Dag en nacht hier

Spreker_1_transcript	Zou je het nog een keer doen als je nog een keer de kans kreeg, nee echt niet?	Das geen goed teken he	
Spreker_2_transcript	Nee	Neeje	Dat wil niks zeggen

Spreker_1_transcript	Jaaa		
Spreker_2_transcript	Goed teken ofzo	Da wil niks zegge	Je bent eenmaal begonnen en dan moet je erachter gaan staan

Spreker_1_transcript	Dan zou je	Hmm
Spreker_2_transcript	Maar je vraagt me als je dat nog een keer zou.. zou je dat doen? zeg ik nee	Maar als je me vrage, ga je mee stoppen, kan niet

Spreker_1_transcript	Maar dat wil je, wil je dat wel?	Nou dan	Tuurlijk	Heb je alles voor niks gedaan	Hmm
Spreker_2_transcript	Tuurlijk niet	Dat zou stom zijn	?? die ?? is lekker he	He?	

Spreker_2_transcript		Nee	Die brood is lekker	Jij weet zelf ook he	He?	Alle collega		??
Spreker_4_transcript	Kwaliteit ?		Ja			Grote zak		
Spreker_4_vertaling		Vreemde taal					Turks	
Achtergrond								Turks

Spreker_2_transcript	Een verse, 500 gram?			Arkadash, arkadash is koud man			Ja
Spreker_3_transcript			Arkadash, arkadash				
Spreker_4_transcript							Koud?
Spreker_7_transcript			Arkadash				
Spreker_3_vertaling				Turks (arkadash = vriend)			

Spreker_2_transcript		Arkadash, arkadash, he		In Turkije? Nee hoor niet koud			Nee man
Spreker_4_transcript	Heeje helemaal nie koud			In Turkije is het koud		In Koerdistan ook koud	

Spreker_1_transcript		Alsjeblieft					
Spreker_2_transcript	Wat koud		Dankjewel	Koerdistan, he Koerdistan			Ja?
Spreker_4_transcript					Klein stukje	Koerdistan is het paradijs, wat zeg jij	
Achtergrond							Turks

Spreker_2_transcript						Je hebt alles	
Spreker_4_transcript	Koerdistan is het paradijs	Koerdistan je hebt bergen	Je hebt water	Je hebt ??, je hebt olie			Rijkste plaats van de wereld

Spreker_2_transcript	Wat doen wij hier dan		Echt waar				
Spreker_4_transcript		Angebot		Koerdistan is rijke plaats he	Kijk ??	Tien procent van de wereldolie	Koerdistan
Spreker_4_vertaling		Duits					
Spreker_5_transcript					Ik weet het		

Spreker_1_transcript					Hmhm		Hmhm
Spreker_4_transcript		10 procent van de wereldolie	Is Koerdisch gebied			En de beste olie is daar	??
Spreker_5_transcript	Betalen met de ... pinnen						

Spreker_4_transcript	Maar daar wonen de Koerden			Wat olie niet lazim		Olie Olie	
Spreker_4_vertaling					Turks (lazim = nodig)		
Spreker_5_transcript			?? olie ??				Solar, solar systeem
Spreker_5_vertaling			Turks/Koerdisch?				

Spreker_2_transcript							Niet op zun Hollands
Spreker_4_transcript		Weg met solarsysteem		Is beter		Gule gule	
Achtergrond						Turks	
Spreker_5_transcript	Dan geen oorlog meer			Jaaaa, maar daar is geen oorlog			
Spreker_6_transcript							Ja doe maar

Spreker_2_transcript		11 euro 85		Alsjeblift	Ojoj kan heel de familie ???		Familie van ?? familie ??	
Spreker_4_transcript	Alsjeblift							
Achtergrond	Arabisch							
Spreker_6_transcript				Dankjewel		Jij bent toch familie		Ja

Spreker_2_transcript	De twee grootste familie van Roermond					Gewoon normaal	
Spreker_6_transcript		Ja dat klopt, ja dat klopt	Disse, pittig?	Of ehh gewoon ehh		Gewoon normale	

Spreker_2_transcript	De Spaanse zijn pittig	
Achtergrond	Arabisch	
Spreker_2_transcript	Alsjeblift Alsjeblift	
Spreker_3_transcript	Is goed	Dankjewel
Spreker_4_transcript	Dankjewel he	
Spreker_4_vertaling	Vreemde taal	

Spreker_2_transcript	Hier kan je vanalles maken, sommige Turkse mensen maken cake, dan maak je die open	Die dingen, pitjes enzo eruit halen	
Spreker_4_transcript			Gewoon eh met eh

Spreker_2_transcript	Doen ze	Gehakt		Kan je doen	Kun je gehakt doen	Maar je kan die ook	Snijden, snijden en dan tussen
Spreker_3_transcript						Huhu	
Spreker_4_transcript			Ohja				Eten ja
Spreker_4_vertaling			Vreemde taal				

Spreker_1_transcript			Grillen is ook lekker		Grillen		
Spreker_2_transcript	Alle alle eten doen ja	Tussen vlees				Grillen en tussen vlees	
Spreker_3_transcript		Ja			Sorry?	Ja	Ik heb een ehh groot
Spreker_4_transcript					Ja		Ok ja

Spreker_1_transcript		Haai	Was hij ook Koerdisch dan	Was hij, was die man ook Koerdisch
Spreker_2_transcript	Je kan vanalles doen			Wat?
Spreker_3_transcript	Ja	Oke dankjewel he	Daag	
Spreker_4_transcript		Dankjewel he		

Spreker_1_transcript		Oh oke	Hmm kan	
Spreker_2_transcript	Nee hij is Kosovaan		Hij is ehh	Hij is anders
Spreker_5_transcript		Hij is Kosovo, Kosovo		Niet Bosnisch he

Spreker_1_transcript		Ja			
Spreker_2_transcript	Bosniers zijn anders, Kosovanen zijn anders	Spiegelen	Helemaal omhoog, zie je dat?	Kijk zoveel	Wollah daar beginnen

Spreker_1_transcript			Moet die hier?	Die eh eurocreme	
Spreker_2_transcript	Ga je op vakantie? Doe je handen uit je zakken		Wat is dit opzij??		Sorry? Sorry?
Spreker_2_vertaling			Turks		
Achtergrond		Turks			

Spreker_1_transcript	Die lag hierin, moet die daar								
Spreker_2_transcript		Ja ik weet ehh	Heeyooo	Konjo	Eyooo	Konjo	Hee joekel	Waar	Wij zijn donkerbruin
Achtergrond									Gebrabbel in vreemde taal

Spreker_2_transcript	Feliz man, jij duwt mij zo naar beneden		?? naar de klote he	Eey joekel wij Hindoestanen zijn niet ??	Wat is dit, wat is dit
Spreker_5_transcript		Oohhh			

Spreker_1_transcript		Om in te smeren		
Spreker_2_transcript			Maar is goede kwaliteit	Wat is dit?
Spreker_5_transcript	Bodylotion, bodylotion, weet je niet wat bodylotion is		Jij hebt nog nooit bodylotion gebruikt?	

Spreker_2_vertaling	Turks			Expres Turks accent
Spreker_5_transcript	Das massage olie	Staat er toch ook op man	Je kan toch Nederlands lezen	Waar is die andere man

Spreker_1_transcript		Maar deze is echt goedkoop	Die
Spreker_2_transcript	Ik spreek alleen Tuurkiesj	Turks	
Spreker_5_transcript		Jaaa, wat is goedkoop?	Wat is dat

Spreker_1_transcript	Ik moest van mijn tan... moest ik die gaan gebruiken	Toen ging ik naar Kruidvat ofzo	Volgens mij tegen de 5 euro
Spreker_5_transcript			Ja wat kost die

Spreker_1_transcript	2,50		Ik baal een beetje nu	Ja ik wist niet dat jullie die hadden
Spreker_2_transcript		Waarom jij niet bij ons kopen, waarom jij niet kopen		
Spreker_5_transcript	Ja en nu wat kost ie hier	Ja		

Spreker_1_transcript			Nu weet ik het		??
Spreker_2_transcript	Sjongejongejongejonge		Jij vandaag kopen ??	Jij vandaag kopen	
Spreker_5_transcript	Jaaaaa	Nee, nee kan niet, kan niet		Hier 3,50	?? 5 euro

Spreker_2_transcript		Alles goedkoper	Jij weet deze		Bij mij 4,50 zonder actie
Spreker_5_transcript	5 euro, 5 euro nooo		Kruidvat heeft deze nu in actie	Is van 8,99 naar 6,30	

Spreker_2_transcript	Ja Lotte kijk				Waar kan je die machine halen
Spreker_5_transcript		Zonder actie nou Lotte kijk	Deze kost 3,50 nog	En daar kost die misschien 5 6..... 5 6 euro nog	

Spreker_1_transcript			Die je in het stopcontact kan doen ofzo		Ja maar
Spreker_2_transcript		Ik wil die machine		Ja man, nee niet stopcontact, deze is met batterij	
Spreker_2_vertaling	Turks		Turks		

Spreker_2_transcript					Jij slager
Spreker_5_transcript	Hij zo tegen mij wat moet je met dit?	Want die gingen allemaal uitverkoop. Hij zei waarom bestel jij niet			

Spreker_2_transcript			Misschien hebben ze die gestolen		Zit ie daar niet
Spreker_5_transcript	Nee maar effe serieus, ik mis van deze eentje			Zit in het systeem... nee dat systeem	

Spreker_1_transcript					Zijn jullie nog op Facebook
Spreker_2_transcript		Eens even checken	Doe die in de dingies man	In de Facebook	
Spreker_5_transcript	Maar ik weet niet welke dat is				

Spreker_1_transcript		Ja ik ga jullie toevoegen	Dan		Oke
Spreker_2_transcript	Ja doe eens toevoege, waarom jij niet mij toevoege				
Spreker_5_transcript			Moet je die emmer ?	Daar kan je die vinde	

Spreker_2_transcript	Dat is die automatische ?	En dan jij zien logo..... jij zien logo	Ik spreke Neeederlands		
Spreker_5_transcript				Hindoestanen zijn niet zwart, wij zijn donkerbruin	

Spreker_1_transcript	Waar was dat bij, bij Raymann ofzo	Moet je aan trekken			
Spreker_2_transcript					Ja deze hebben ze kapot, oh nee
Spreker_5_transcript			Wij Hindoestanen zijn niet zwart		

Spreker_1_transcript		Tis al koud genoeg eigenlijk			
Spreker_5_transcript	Wij Hindoestanen zijn niet zwart		Donker	Die vrouw van hem, zij is ook Hindoestaans	

Spreker_1_transcript		Hmm		Jouw vrouw	Nee?		Oh	
Spreker_5_transcript	??? is gewoon donker, maar van binnen dat ie wit is		Dat ie blank is			Schoonvader	Mevrouw was gelukt?	
Spreker_6_transcript								Ja nu wel

Spreker_1_transcript							Hee	Alles goed?
Spreker_5_transcript	Ja	?? of niet		Ja ??		Is het gelukt dan		
Spreker_6_transcript	Die ene keer wel ja		Ja heb ik gedaan		Ja doe ik altijd		Ik braad dat aan	En dan doe ik

Spreker_1_transcript		Nou prima						Ik heb jou nog nooit hier zien zitten eigenlijk
Spreker_5_transcript			Bloemkool		Lekker he, stampot		Effe kijken	
Spreker_6_transcript			Ja lekker			Ja inderdaad		
Spreker_7_transcript	Allesj goed							

Spreker_1_transcript		Kom maar						
Spreker_2_transcript						Bloemkool ? voor je neus		
Spreker_5_transcript					Zij het was bloemkool			Waar staat die prijs bedoel ik
Achtergrond	Ik heb ehh		Ach ?? een prullenbak ofzo					

Spreker_2_transcript	Die prijs staat niet in het systeem			Weet ik niet	1,49		?? kijk
Spreker_5_transcript			Waarom niet			Hoe moet ik dat doen dan	

Spreker_2_transcript			Waar waar ik zie niet		1 negen en.. 1 punt negen, 1 punt...		Anders krijg je 149
Spreker_5_transcript	Hey slager jij moet met je eigen vak bezig zijn						

Spreker_2_transcript							Nee	1
Spreker_5_transcript			Gaat automatisch zie je, oh nee		Hoe doe ik verwijderen	He slager	??	
Spreker_6_transcript	Dat is mij iets te duur						Kiek 149 euro	

Spreker_2_transcript			En dan maal 2		Enter	En dan wat nog meer		
Spreker_5_transcript	Das anders dan vlees snijden he			Maal 2	Enter			Wegen, wegen, je kunt niet zomaar kijk
Spreker_7_transcript							Paperclips	

Spreker_1_transcript							Wel aan deze kant ??
Spreker_2_vertaling	Groente en dan heb je hier hete peper	?? scannen	Ja		5,25 alsjeblief		
Spreker_7_transcript				In totaal?			

Spreker_2_transcript							En dan
Spreker_5_transcript	Die slager wilt die mevrouw gewoon 300 euro laten betalen					Tot 20	
Spreker_6_transcript				Ach voor 2 bloemkolen	Alsjeblief		

Spreker_2_transcript	Hoeveel je terug moet geven staat hier			
Spreker_5_transcript		Hee slager	Je bent toch geen Hindoestaan, je weet toch zelf	
Spreker_6_transcript				Dankjewel
Achtergrond			Doet een Hindoestaans accent na	

Spreker_2_transcript		?? mevrouw, 1 euro, kijk actie	
Spreker_6_transcript	Ja		Hohh neeee ?
Spreker_7_transcript		Dankjewel he	

Spreker1_transcript	Hee joekel		Hehe ?? over een weekje moet de verwarming aan jonge		He?
Spreker2_transcript		Hee Deniz	Hou eens je mond man		Dan doe je gewoon zo; hee joekel

Spreker1_transcript		Jij bent echt erg, serieus		Heb jij kokonoot	?
Spreker2_transcript	He?	Hahaha	Die vrouw deed toch zo tegen jou	Heb jij kokonoot	
Spreker3_transcript		Hihhi			Maar dit betekent ja he

Spreker1_transcript	Huh		Hee joekel		Hee
Spreker2_transcript		Ja kweenie ???		Die praten met hun hoofd hele verhalen	?? hoeft vandaag niet te komen he
Spreker3_transcript		Dit betekent ja		Hahaha	

Spreker1_transcript	Dat weet ze toch		Ik heb haar nummer niet ?		Jaja
Spreker2_transcript		Nee weet ze niet		Ik heb haar nummer ook niet	?? heeft haar nummer en hij is weg

Spreker1_transcript	Hij is met Eslam he		Ja	Hee joekel	Jij kokonoot		En en waar is die auto van ?? dan	Nee heb ik niet gezien
Spreker2_transcript		Zijn ze samen weg		Aah		Kan toch niet		

Spreker1_transcript			Ja?	Hee joekel
Spreker2_transcript	Hun zijn met twee autos weg omdat ze veel gaan pakken			

Spreker1_transcript	Hier kijk die aubergines wat ik heb gekocht, tomaten, die lopen allemaal		Wat professor	
Spreker2_transcript		Jij weet ?		Kijk he hij voelt zich vet goed

Spreker1_transcript	Was was was ik maar professor		Hee joekel	? anders komen die meisjes ?	
Spreker2_transcript		Hee joekel	Jij ben joekel		Laat dat meisje maar komen

Spreker1_transcript	Die zijn er hoor	Hee joekel	Kokonoot	Hebben jullie kokonoot	
Spreker2_transcript				Buurvrouw ni hao!	Houwww Goed Waar is King Han
Spreker_4_transcript				Haa	Houw

Spreker1_transcript				Welken		
Spreker2_transcript	Waar is Sing Hi?	He?		Allemaal welken	Ik ook werken	Ikke niet baas, ik ben arm kijk
Spreker_4_transcript		Sing Hi, welken	Alle welken		Jij baas	Baas, baas

Spreker1_transcript		Hard werken hier				
Spreker2_transcript	Arm, arm		Ikke werke, baas baas werke	Ikke geen ge..	Zie je baas niet slape	
Spreker3_transcript					Kom maar	
Spreker_4_transcript				Ik zie jou ??	Moeie uit	Hahaha

Spreker1_transcript	Hij moe hij werk				Kijk mevrouw, kijk	Kom mij kopen dan
Spreker2_transcript		Ik ben moe moe		Ik ben oud geworden 80 jaar		
Spreker_4_transcript			Moe jij issie atijd			

Spreker1_transcript	Waarom jij niet kopen	Wat koop je	Tokio Tokio			
Spreker2_transcript				Tokio ofzo ga weg man, zij is Cantonees wat zeg jij man	Kreupelaar	Zij is Cantonees ?
Spreker_4_transcript			?			

Spreker1_transcript	Wollah, jij ook Cantonees Chinees hetzelfde	Kijk	Chinees koekje		
Spreker2_transcript					Nee zij lust dat niet, zij is mijn buurvrouw kom
Spreker_4_transcript				Nee ik lusse niet	

Spreker1_transcript	Wil jij een mandarijn			Is 10 kilo	10 kilo is deze	Ja	Is 10 kilo	1 euro 10
Spreker2_transcript		En jij nogsteeds zo hard werke?		Wegen				
Spreker_4_transcript			Jaaa	Weejen		10 kilo?		

Spreker1_transcript	10 kilo, 1 euro 10		Mo, ?		? zie je dat	? ja serieus	Onder ook he
Spreker2_transcript		Dus	King Han nog steeds in Utrecht?				
Spreker3_transcript				Ja k ook			Jaha
Spreker_4_transcript				Jaaaa Jaaa...		?? ehh ziek	

Spreker1_transcript		Mashalla, mashalla, mashalla					
Spreker2_transcript	Als je gewoon een plas water ?						Ik heb geen geld, ik ben arm
Spreker_4_transcript			Aah	Op vakantie veel hij	Altijd vakantie	?? jij wel	

Spreker2_transcript		Ikke arm	Ik heb geen ... mijn hart is rijk, hart		Mjn hart
Spreker_4_transcript	Jij wel	Het is jouw winkel		Jaaaa	

Spreker_1_transcript	Maisbroodjes		Ja		Ik vind maisbrood altijd lekker
Spreker_2_transcript			Oh mais	Zijn die lekker kind	
Achtergrond		Hele gesprek tussen Lotte en klant gaat in het Limburgs dialect			

Spreker_1_transcript	Met kaas of kip of uh		Tuurlijk	Hagelslag gaat overal op toch	Ene?
Spreker_2_transcript		Ook met hagelslag			Ja ? Kwil eens proberen

Spreker_1_transcript		Is wel lekker heer	Ach	Met passen en meten komen we er altijd oet	Dit?	Ja dit wel	
Spreker_2_transcript	K heb het eigenlijk nog nooit gehad		Ja				Wat is dat ding

Spreker_1_transcript	Dat is eh turks fruit	Das heel zoet	
Spreker_2_transcript			Ooohh

Spreker1_transcript	Twee viefenveertig	Ja	Ik ben.. ik ben ziek		Geen grap he	Vief viefenveertig ja	
Spreker2_transcript				Ich auch, al een week		Neeehhh	Doe maar duur

Spreker1_transcript	Kiek, is echt anderhalve kilo	Toch?			Bin euro	Doe bist de beste	
Spreker1_vertaling				Turks (betekent: duizend euro)			
Spreker2_transcript		Anderhalve kilo					Dat weet ik

Spreker1_transcript	Alle vrouwen zijn de beste			Niet?	Aahhh
Spreker2_transcript			Wel lekker, de hele familie vinde het lekker		Echt lekker
Spreker3_transcript		Ik zeg niks			

Spreker_1_transcript					Aja				
Spreker_2_transcript			Dankuwel	Vielen dank mevr....		Hai	Eej joekel	Grappig he	Die Hindoestanen
Spreker_3_transcript	Krijgst dich dorst van		Ruikt naar perensap he						
Spreker_3_vertaling		Limburgs							

Spreker_2_transcript	Efendim?		Hallo	Zestig cent alsjeblijf		Twee cent	Ja maar twee cent	Hee joekel		Sorry?
Spreker_2_vertaling		Turks; betekent: wat zeg je?								
Spreker_4_transcript			Haai			Heee				
Spreker_5_transcript			Turks							
Spreker_5_vertaling										Turks

Spreker_2_transcript		Ja, jaja		Asjeblijf he	Eeey joekal				
Spreker_5_vertaling	Turks		Dankje he						
Spreker_6_transcript				Die Deniz is erg he		Serius	Hij houdt gewoon mensen voor de gek		
Spreker_7_transcript					Dies echt erg				

Spreker_1_transcript	Zolang ze het niet in de gaten hebben		Zolang ze het niet in de gaten hebben	Is niet zo erg
Spreker_7_transcript			He?	

Spreker_1_transcript				Ja	
Spreker_6_transcript	Nee maar die... Die Arjan kent... Die kent toch de Timco he?			Ik ben hier alleen aant eten, echt op zn Hollands	
Spreker_7_transcript					Die zijn net zo lekker

Spreker_1_transcript		Nee	Hallo	Die op de ??
Spreker_2_transcript		Eey joekel		
Spreker_6_transcript		Hoef je niet te schamen		Die jongen die is te gedreven
Spreker_7_transcript	Je kunt gewoon eentje pakken he			

Spreker_6_transcript	Eey Deutschland wie gehts man		Was haben sie gemacht gestern		Wa warum dasj niesjt
Spreker_7_transcript		Alles klar		Keine ahnung nicht so goed	

Spreker_6_transcript	Du biest keine Deutsche he		Wat keine zeit		Wo bist du gewesen	
Spreker_7_transcript		Keine zeit gehad		Zeit haben he	Geen tijd gehad	Ik heb hele a hele avond

Spreker_6_transcript			Das is quatsch man	Laptop		Gechat	Met die vrouwe he
Spreker_7_transcript	Hele	Hele dag eigenlijk alleen maar achter de laptop			Effetjes bij ?? geweest		Nee

Spreker_6_transcript		Ja ja iesj auch	Iesj auch				
Spreker_7_transcript	Nee ik moest wat doen he			Ik moest eh weer eh bewindvoering maile	En dan weer eh	Dan weer UWV	Dan eh

Spreker_6_transcript		Eigelijk moet je gewoon de UWV helemaal leeg leeg halen		Maar ik ben aan het nadenken hoe je dat doet		
Spreker_7_transcript	Zus en zo		Ja he			Een bom erop gooie

Spreker_6_transcript	Nee niet bom	Je moet gewoon mensen hebben die binnen werken	Infiltreren	
Spreker_7_transcript				Ja die hebbe genoeg geld Die homos

Spreker_1_transcript	Dat is Roermondse stijl toch, infiltreren en vriendjespolitiek	
Spreker_7_transcript		Nee maar echt serieus ik haat UWV Ik haat hun sowieso

Spreker_6_transcript		Luister	Soms geven ze je gewoon zomaar geld he	Maken ze gewoon fouten	En soms
Spreker_7_transcript	Die smeren je werk aan wat je helemaal niet leuk vindt				Ja

Spreker_6_transcript	Wa je recht op hebt krijg je niet	Snap je stel je voor he	Je hebt geen recht op		Je hebt geen recht op UWV he
Spreker_7_transcript				Zeg maar gewoon	

Spreker_6_transcript	Op een gegeven moment zie je geld binnenstromen	Serieus	Is echt gebeurd	En bijvoorbeeld iemand heeft echt	Geld nodig	Nee meneer dit
Spreker_7_transcript			Ja			

Spreker_6_transcript	Meneer zo, meneer zus, meneer dit, meneer dat	Komt er huur komt er dat komt er dat dat dat dat dat dat dat	
Spreker_7_transcript			Ligt die eh jongeman op straat

Spreker_6_transcript	Dan sta je daar	En echt he	Nederland nederland is echt gek	Bijvoorbeeld eentje die gaat naar de bijstand he	Eentje die gaat naar de bijstand
----------------------	-----------------	------------	---------------------------------	--	----------------------------------

Spreker_1_transcript				Gewoon alsof die gebroken is ofzo	
Spreker_6_transcript	Voordat hij naar zn dinge naar zn afspraak gaat		Bindt hij zn been vast		Doet ie gewoon vastbinde

Spreker_1_transcript				Oh zo	
Spreker_6_transcript	Wat gebeurt er dan	Dan heb je geen bloedsomloop		En dan eh loop je gewoon mank	En gaat ie naar afspraak
Spreker_7_transcript					Ja

Spreker_6_transcript	Effe uit uit de auto stappen laat hem brenge	Effe uit de auto stappen loopt hij daar zo mank			
Spreker_7_transcript				Ik kan niet werke ik kan niks doen	Ik ben ziek

Spreker_1_transcript			Heb je geen doktersverklaring ervoor nodig dan	Vragen ze da niet	
Spreker_6_transcript	Dan krijgt hij gewoon bijstand	Kijk hoe vies he			Neu da vrage ze nie

Spreker_1_transcript		Nee?	Ongelooflijk		
Spreker_6_transcript				Wat voor dokterverklaring, doktersverklaring geef je ??	Wat denk je, die zijn ook allemaal corrupt
Spreker_7_transcript	De meeste niet nee				

Spreker_1_transcript	Waarom doen ze corrupt	Stagiere				
Spreker_2_transcript		Is twee euro alsjeblieft	Ja	Nee wie, Mohammed?	Neu neu	Zij doet eh Twee euro had u mij gegeve

Spreker_1_transcript		Vertalen				
Spreker_2_transcript	Kassabon	Talen, talen	Als ze uitsprekt wat ze aan het doen is dan zeg je what the fuck			

Spreker_2_transcript	Dan denk je gelijk aan dat liedje what the fuck	What the fuck	Maar jij vindt de gangnam stijl he
----------------------	---	---------------	------------------------------------

Spreker_1_transcript	Daar hebben ze nu een nieuwe versie van he, zwarte pieten stijl					
Spreker_2_transcript				Jaaa, pietenstijl, jaa	Jaaa	Weet je wa da is

Spreker_2_transcript	Dat liedje slaat gewoon helemaal nerges op	Dat mense doen almaal zo blij		Je hebt ook Duitse stijl he
Spreker_6_transcript				Dan gaan ze, gaan ze allemaal zo doen ja

Spreker_6_transcript	Deutschland stijl	Ik wilde een actie een dinge een beweging doen maar laa ma zitte	Deutschland stijl	
Spreker_7_transcript				Kom dan naar Geilenkirchen

Spreker_6_transcript	Wat moet ik in Geilenkiersjen man, Geilenkiersjen is niesjt	Grapje	
Spreker_7_transcript	Heb je een doner kebab zaak		

Spreker_6_transcript	Elke Turk begint een doner kebab zaak kom op man	Als hij valt dan zegt hij gewoon kabab	Als hij van een flat valt zo kabaaab		Toch
Spreker_7_transcript					He

Spreker_1_transcript				Hoi	Said kassa		Ohja goed
Spreker_6_transcript			Ik ga eens even wat eten				
Spreker_7_transcript	Wat heb ik daaraan	Wat heb ik aan een doner kebab			Ja ik kom eraan		

Spreker_1_transcript	Hai					Alstublieft
Spreker_2_transcript	Is vijfenveertig cent alsjeblief	Vier vijftig, vijfenveertigcent	Bonnetje bij doen?	Vijf euro tien alsjeblief	Dankjewel	
Spreker_3_transcript						Salamaleikum

Spreker_2_transcript	Salam	
Spreker_3_transcript	Ik wou in de herfstvakantie naar ?? maar ik ?? de hele week dus insallah kortere vakantie	
Spreker_3_vertaling		Insallah is Turks/Arabisch voor; als God het wil

Spreker_2_transcript	Ja insallah	Selderij?		Of is dat selderij, kweenie volgens mij is dat selderij	Peters
Spreker_3_transcript		Ja eh peterselie	Negenenzeventig cent	Ja peterselie	

Spreker_1_transcript		Daar daar ja		Lijkt wel op peterselie	Ja
Spreker_2_transcript	Oh nee nee is peters		Nee is goed	Is vijftien euro alsjeblief	
Spreker_3_transcript		Oh ja ja			Ja

Spreker_1_transcript				Euhm vijfennegentig cent per stuk
Spreker_2_transcript		Ja zal ik doen		Ja insallah
Spreker_3_transcript	Oke doe de groetjes aan je moeder		Insallah ik kom binnenkort ja	

Spreker_1_transcript			Ja	Kijke wat ie kost	
Spreker_2_transcript		Nee zeventig	Ja	Ik weet wel wat die kost	
Spreker_2_vertaling			Turks		
Spreker_4_transcript	Die is geen zeventig	Ja	Turks	Ja dankjewel he	Salamaleikum

Spreker_2_transcript			Die? Nee die kan je zo ook eten die zijn al eh	Ja	
Spreker_5_transcript	Die moet in de	Die moet in de oven denk ik		Oh geroosterd	Ja kan altijd

Spreker_1_transcript			Kan altijd even warm maken	Daag	Alstublieft	Dag	Heb je vakantie nu
Spreker_2_transcript	Ja maar ik weet niet wat uzelf wat u het lekkerste vindt						
Spreker_5_transcript				Ja			

Spreker_1_transcript		Studeer je nog
Spreker_2_transcript	Nee ik heb een dagje vrij	Ja

Spreker_1_transcript	Zal ik ut ff doen dan kan jij ??		Eey joekel	En wil je al slager worden	Nooit?	Wat wil je dan worden	
Spreker_2_transcript		Ja sgoed					Slapend rijk
Spreker_3_transcript							Mag ik iets vragen

Spreker_1_transcript					Hebbe jullie deze ook int wit	Volgens mevrouw niet
Spreker_2_transcript			?? waterdichte schoenen nee toch			
Spreker_3_transcript	Hebbe jullie die niet meer int wit?					

Spreker_1_transcript	Misschien dat ie erachter zit	En achter?			Hai	Komt iemand eraan	Hallo
Spreker_2_transcript			Nee zijn almaal bruin		Insallah, insallah		
Spreker_3_vertaling			Turks		Turks		

Spreker_2_transcript			Nee nee			
Spreker_3_transcript		Sen turkmusun		Ik wou net zegge want ze luistert zo aandacht mee ik dacht	Toch geen Turk, dankjewel he	
Spreker_3_vertaling	Turks voor; ben jij Turks?					

Spreker_1_transcript		Nee ik versta der niks van			Was dat Turks of Koerdisch?	
Spreker_2_transcript	Alsjeblief	Haije		Vijf euro vijfenveertig alsjeblief		Nee is gewoon Turks

Spreker_2_transcript	Vijfenveertig cent of dertig?	Een euro is ook goed
----------------------	-------------------------------	----------------------